

ŞADIK YALŞIZUÇANLAR
MAVİ KANATLI BİR KUŞ

- MASALLAR -

BAŞBAKANLIK AİLE ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞI YAYINLARI

T.C.
BAŞBAKANLIK
AİLE ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞI

MAVİ KANATLI BİR KUŞ

Sadık Yalsızuçanlar

- masallar -

ANKARA

1991

T.C. BAŞBAKANLIK AİLE ARAŞTIRMA KURUMU BAŞKANLIĞI

Genel Yayın No : 25
SERİ : Eğitim / Eğitim-Kültür
ISBN : 975-19-0440-4
Yayma Hazırlayan : İrfan ÇAYBOYLU
Tashih : Turhan ŐAHİN
İç Resimler : Ayda KANTAR
Dizgi ve Baskı : Yücel Ofset Tesisleri, Tel: 341 95 96, Ankara, 1991.

SUNUŞ

Toplumların refah ve mutluluğu ile ailelerin sağlıklı yapıları arasında doğrudan bir ilişki vardır. Toplumun çekirdeğini oluşturan aile; toplumdaki diğer kurumlarla sürekli etkileşim halindedir. Aile bir yandan kendi amaç, kaynak ve ihtiyaçlarıyla toplumdaki kurumları etkilerken, diğer yandan da çeşitli sosyal kurumların devamlı etki alanında bulunur.

Ayrıca sosyal değişimlerin olumlu ya da olumsuz etkilerinin en çabuk ve açık şekilde görüldüğu birim, ailedir. Bilindiği gibi, içinde yaşadığımız yüzyıl çok hızlı değişimlere sahne olmaktadır. Bu değişimler, evrensel boyutlarıyla pekçok sosyal problemleri de beraberinde getirmektedir. Sosyal değişmeler, kontrol altına alınamabildiği ve iyi yönlendirmeler yapılabildiği ölçüde olumsuz etkilerinden arındırılarak sağlıklı gelişmelere dönüşebilir. Nitekim yüzyılın bu çalkantılı döneminde aileler de, birlik ve beraberliğini koruyabilmek ve sahip olduğu kaynakları en iyi şekilde kullanmak için, ihtiyaçlarını büyük bir dikkatle belirlemeye ve rasyonel seçimler yapmaya çaba sarf ediyor. Sosyal kurumların en temel ve evrensel birimi aileye destek ve yardım amacıyla, pek çok Batılı ülke de, aile politikalarını belirleyici, düzenleyici kurum ve kuruluşlar oluşturuyorlar. Meselâ gerek Almanya'da gerekse Fransa'da bu kurum ve kuruluşların tarihi İkinci Dünya Savaşı yıllarına kadar uzanır.

Ülkemizde de, sanayileşmenin tabii sonucu olarak ortaya çıkan şehirleşme ve köyden şehire göç olayı, ailelerin geleneksel yapılarını büyük ölçüde etkiliyor. Bu olgu, şehir hayatına uyum sağlama çabalarının yanısıra; ekonomik ve sosyal pekçok etkenle birlikte ailelerin dayanışma mekanizmalarını yeni baştan uyarmakta, örf ve gelenekler gibi tarihi formların çağdaş şartlar içinde yeni kalıplarını üretmektedir.

Günümüzde, ailenin toplumsal ve teknolojik çevresi çok karmaşık bir hâle gelmiş, ekonomik ve kültürel sorunları artmıştır. Bu sorunların çokluğu, bunların devamlı çözümünü ve faaliyetlerin planlamasını gerektirmektedir.

Bu gerçeklerden hareketle, 1990 yılı başlarında kurulan Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, ailelere yönelik çeşitli bilimsel araştırma projeleri başlatmış bulunmaktadır. Ayrıca, basılı ve görsel yayınlarla da aileye ilişkin sosyal gerçeklerimizi tesbite; yönetimler ve toplum katında yönetici ve uygulayıcı konumda bulunanlara kaynak teşkil edecek teklif ve tedbirlerin geliştirilmesine gayret göstermektedir.

Bu tür çalışmaların ve yayınların, toplum hayatımızın geçirdiği değişimleri yakından takip eden bütün çevrelere ışık tutacağı kanaatimi, burada özellikle belirtmekten mutluluk duyuyorum.

E. Cenap GÜLPINAR

Devlet Bakanı

ÖNSÖZ

Her ülkenin ve toplumun kendine has masalları bulunur.

Bu masallarla ilgili olarak bir yandan derlemeler yapılırken, bir yandan da Propp'da olduğu gibi yapısal analizler ve karşılaştırmalı çalışmalar yapılmaktadır. Ve bu arada Eflâtun Cem Güney'de gözlediğimiz şekliyle, eski sözlü geleneğin üzerine yeni bir "tezhîp" ve "uslûplaştırma" denemeleri de eksik değil.

Burada Sadık Yalsızuçanlar'ın yaptığı nedir ?

Tabî ki, bu çalışmada da yeni bir uslûplaştırma sözkonusu. Fakat bu denemenin asıl özelliği sadece bu kavramda toplanmıyor. Burada yapılan, "masal" ı yalnız sözlü anlatımla sınırlamayıp, bu tür çocuk merkezli bir duyarlılıkla iyice takviye olarak özetlenebilir.

"Çocuk", yaratılışının gereği, bu denemelerde masala ve şiire en yakın bir noktada bulunur. Okuyacağımız metinlerde çocuk, kalbi ve ruhu ile görülür, işitir ve dokunur. Ve böylece realitenin üstüne çıkan bir bakış açısına, daha açık bir ifade ile idrak ve algılamaya yükselir.

Biz de böylece, ailenin bu en küçük bireyinin aracılığı ile, kendi asıl hakikatimizle yüzyüze gelmiş oluruz.

Dr. Necmettin TURİNAY

Aile Araştırma Kurumu

Başkanı

İÇİMİZDEKİ ÇOCUĞUN MASALLARI

İçimizdeki çocuk!

Her şey bu gerçekte gizli.

Büyüdükçe aklın mekanik alanına gireriz. Ve çocukluğun büyüklüğünü yitiririz.

Bu yüzdendir ki, çocukluğun büyüklüğünü koruyanlar hayatta daima büyüklere baskın çıkarlar.

İçimizdeki çocuk bizi ruh ağırlarımızdan kurtarır.

En zor anlarımızda ona sığınırız.

Bizi, kalbin sınırsız alanına çeken içimizdeki çocuktur.

İrreel imajların peşine takıp götürerse içimizdeki çocuğun bize fısıldadığı masallar.

Masal, dili itibariyle, bize sunduğu dünya bakımından daima olağanüstü.

Olağan alanlarda yitirdiğimiz duyguların yeniden keşif imkânını olağanüstü alanlarda elde ederiz.

Bu, masalın ta kendisidir.

Masalda zaman ve mekân probleminin olmayışı,

bizi soyuta yakınlaşma bakımından tarifi imkânsız bir duygunun kucağına atar.

Bazen kuşların kanatlarına takılır, bazen rüzgârın; cinlerin, devlerin, perilerin, dağların, uzak denizlerin, sonu gelmez macerâların kollarına atılır gideriz. Nereye gittiğimizi bilmeden. Bizi orada bekleyenden habersiz.

Kuşların kanatlarına katılmamız, içimizdeki gerçek genişliğin farkına varmamızdandır. Çevremizdeki ağırlıktan böylece kurtulacağımızı düşünürüz.

Sonra da düşümüzde uçarız.

Sonuçta yaşadığımız emsalsiz bir masaldır.

Ve hiç bir zaman onun dışında kalmadığımız.

İÇİNDEKİLER

Aydede Masalı.....	2
Anne Kalbe Gizlenir.....	7
Sevgi Çiçeği.....	16
Çocuklar ve Çiçekler.....	22
Çılgılık Çılgılığa Bir Bildircin Yüreği.....	34
Düşlerim Oyuncaklara Veda Ederken.....	41
Gagası Şafağa Uyanan Güvercin.....	45
Bir Bilgisayar Düşü.....	51
Nisan Yağmuru.....	61
Süreyya Ülkesinin Padişahı.....	73
Sessizliği Dinleyen Ağaç.....	85

AYDEDE MASALI

Bulutsuz, ayın onbeşinde olduğu bir gece.

Ağabeyimle evimizin damına çıkıyoruz. Arkadan babam da geliyor.

Geceyi burada geçireceğiz.

Sabahı dört gözle bekliyoruz. Ağbim yerinde durmıyor. Evimizin damı topraktan.

Bacamıza leylek yuva yapıyor.

Yıldızlar yanıp yanıp sönüyor.

Bu Küçük Ayı.

Bu Büyük Ayı.

Babam,

- Şu üç yıldızın arasındaki yıldız Zühre yıldızı, diyor.

- Onun uzandığı sonsuzlukta Samanyolu var.

Samanyolu Herkül Burcu'na kavuşur.

Bütün samanyolları güneşler güneşi denilen galaksi topluluğuna ulaşır.

Yarın ağabeyimle birlikte çiftliğe gideceğiz.

Hayvanları nasıl da özlemişim. Yaramaz tayımı.

Ördekleri, hele kuzular! Gözümde tütüyor.

Kimbilir onlar da beni özlemiştir.

Acaba sığırcıklar yine yuva yapmışlar mıdır, çiftlik-
evine?

Ah bir sabah olsa!

Uykum da bir türlü gelmiyor.

Ağbim loğla oynuyor, az kalsın damdan aşağı düş-
cekti!

Babam, ağbime çıkışıyor.

Yataklarımıza uzanıyoruz. Gözlerimizi göğe dikiyor-
ruz.

Duygularımla bir aydede çiziyorum göğe.

Işıl ışıl.

Gözlerim kamaşıyor.

Gece bir gül gibi açılıyor.

Aydede masal dedesi.

Aslında bütün masalları Aydede söyler. Sonra,
ondan öğrenen Nine'ler anlatır bizlere.

Bir vardır bir yoktur.

Aslında bir olurda iki olmaz mı, o da vardır kuşku-
suz.

Bir zaman bir baba iki oğlunu iki ay uzaklıktaki çift-
liğine gönderir. Herbirisine yirmidört altın verir.

Ve onlara sıkı sıkıya tembih eder:

- Bu altınları yol masrafı yapın. Hem, çiftlikte kalacağınız süre içinde size gerekli ne varsa onları da alırsınız. Buraya bir günlük uzaklıkta bir istasyon var. İsterseniz arabayla, isterseniz, gemi veya trenle gidersiniz. paranıza göre birini seçersiniz. Haydi yolunuz açık olsun.

İki kardeş bu öğütleri dinledikten sonra giderler.

Küçük kardeş, istasyona kadar oldukça az altın harcar. Fakat bu harcama sonunda babasının hoşuna gidecek şeyler alır. Elindeki para değerlenir.

Büyük kardeş çok yaramazdır. İstasyona kadar yirmüç altınını harcar. Birtek altını kalır.

Kardeşi ona,

- Ağabey, bari şu elinde kalan altını harcama. Bilet parası yaparsın. Hem babam çok şefkatlidir. Belki affeder. Bakarsın seni de istediğin araca bindirirler, birlikte çiftliğe gideriz, der.

- Hayır! der Büyük Kardeş, sen karışma bana akıl mı öğreteceksin!

O elinde kalan bir altını da harcar.

Bilet parası kalmaz.

İstasyona varırlar.

Küçük Kardeş, ilk trene binerek çiftliğe doğru yola koyulur. Diğeri ardından bakakalır onun. Elleri boş, gözlerinde yaşla...

Uyandım, ağbim mışıl mışıl uyuyor. Babam hâlâ yıldızları seyrediyor.

Yataktan kalkıp yanına gidiyorum.

Beni farketmiyor.

- O yirmidört altın neydi babacığım? diye soruyorum.

- Yirmidört saat bir günlük ömürdür yavrum, diyor.

Aydede, tepeye doğru inmiş.

Parmakuçlarıma bakıyorum aydedenin ışığıyla yıkanmış.

ANNE KALBE GİZLENİR

Odamın caddeye bakan penceresine her gün bir kuş gelir.

Beni alır ninemin anlattığı masallara götürür.

Kış, eskiden kar yağdırırmış.

Şimdi, gökten kömür tozu, is ve radyasyon yağıyor.

İnsanlar gaz maskeleriyle dolaşıyorlar sokakta.

Giyecek fuarlarında gaz maskeleri sergileniyor. Pazarlarda oksijen tüpleri satılıyor.

Evimiz kentin en işlek caddesine bakıyor.

Ninemin anlattığı masallardaki köyler... Gözlerim caddede koşuşan insanlarda. Uçarı gönlüm yemyeşil köylerde... Şırl şırl akan dereler. Mis gibi tertemiz hava. Berrak gökyüzü. Kalbimize yağan yağmurlar...

Kuşlar! Hele kuşlar!

Papatyalar.

Kırlarda yemyeşil çimen.

Yazın yaylaya göç eden kağnılar.

Bunları düşününce kendimi kaybediyorum.

Arıyorum arıyorum bulamıyorum kendimi. Bir de bakıyorum ninemin ninesinin beşiğini sallıyorken, ayağıma yedi dağın en büyüğü çarpmaz mı! Çok kızıyorum, bir tekme atıyorum, yedi dağın yedisi de yıkılıyor.

Koşup bir perinin gölgesine sığınyorum. Peri diye sığındığım şey, bakıyorum bir nar ağacı.

- Nar çiçeği!

Nar çiçeği!

Söylesene annem nerde?

Annen öldü, diyor.

Hayır, diyorum annem ölmedi.

Kimbilir nerededir şimdi?

Bir kuş mu oldu, bir kelebek mi?

Yoksa mis kokulu bir çiçek mi?

İşte görüyorsunuz laf lafı açıyor, sonra insanı yolun ortasında bırakıp kaçıyor.

Ah! Bu güzel masallar, gönlümün kapısını açıyor!

Açılan kapıdan yedi ay doğuyor.

- Ay yenisi!

Ay yenisi!

diyorum,

- Al kanatlarına götür beni!

Mavi kanatlarıyla düşler ülkesine taşı beni.

Uçur, rüyâlar dünyâsının sonsuz iklimine!

Aslında, onların ruhları ağlamak istemişti, çocuk bahane oldu.

Az kalsın unutuyordum, bir kuşum var benim.

Kırmızı benekli, altın sarısı kanatları var.

Adı Sinan.

Kuşum, bir ilkbahar sabahı, odamın penceresinden içeri süzüldü.

Bense ağlıyordum.

- Niçin ağlıyorsun? diye sordu.

- Annem, dedim, annemi kaybettim!

Sinan da ağlamaya başladı,

- Benim de annem yok! Ben de annemi kaybettim.

Neden sonra konuştuğunu farkettim.

- Nasıl olur, konuşabiliyorsun sen? diye fısıldadım.

- Kanadını gagasına doğru götürerek,

- Suuss! dedi, kimse duymamalı konuştuğumu.

Artık Sinanla birlikte odamda günboyu dertleşiyordum.

Üvey annemi Sinan da hiç sevmedi.

Sinan'ın oda arkadaşım olduğunu üvey annem bilmiyor. Babama da söylemedim.

Üvey annem, kendisi en güzel yemekleri yediği halde, bana sadece bulaşık suyu veriyor. Artık şeyler

yediriyor. Buna rağmen kendisi zayıflıyor ben şişmanlıyorum.

Sinan, hiçbir şey yemiyor.

Üvey annem, beni odaya hapsediyor. Akşam babam işten döndüğünde yaptıklarını anlatmamam için beni tehdit ediyor. Evde hep yaramazlık yaptığımı, sözünü dinlemediğimi, derslerime çalışmadığımı söylüyor.

Sinanla Üvey annemin anlattıklarını dinliyoruz.

Sinan,

- Yalancı yalancı

sana kimse inanmaz

Yalancı yalancı

seni hiç kimse sevmez

diye söyleniyor.

Bir türlü anlayamıyorum. Yalan söylediği halde burnu da büyümüyor.

En çok da babamın ona inanmasına kızıyorum. Ama bir tatsızlık olmasın diye sabrediyorum.

Akşam lambayı söndürdüm.

Kalbimin ışığını yaktım.

Sinan pencerede ben yatakta konuşmaya başladık.

Kimbilir annelerimiz neredeydi?

Anneler ölünce cennette kuş olurlarmış.

Annem öyle derdi.

Cennette yalan söylemek yok. Zaten yalan söyleyin-
ce insanın burnu büyür.

Hırsızlık yapmak da yok.

Kendisi yağlı ballı yiyecekler yiyip, kızına bulaşık
suyu da içirmez anneler.

Öyleyse üvey annem n'olucak?

- Sinan dedim, çocuklar ölünce yeşil kanatlı bir kuş
olup cennete uçarlarmış.

Sinan,

- Öyleyse biz de ölelim mi? dedi saf saf.

Güldüm. Sen zaten bir kuşsun.

- Ama sen değilsin!

Uyuyakalmışız.

Sabah oldu.

Gün doğdu.

Güneşin doğuşunu kalbimin ışıklarını söndürünce
anlıyorum.

Korkunç bir haber!

Üvey annem güya akşam hastalanmış. Canı kuş eti
yemek istiyormuş. Kuş eti yiyince hastalığı geçermiş.

Sinan da uyanmış, omzuma konmuştu.

- Gideceğiz, dedim, hemen gitmeliyiz.

- Ne gitmesi? dedi

- Bu evi hemen terketmeliyiz, dedim.

Sinan bir şey anlamadı.

Sinan'ın kanatlarına takıldım.

Pencereden havalandık.

Çok bulutlar aştık.

Çok ülkeler dolaştık.

Yazın üşüdük. Kışın terledik.

Gide gide büyük bir şehre geldik.

Şehirde büyük saraylar vardı. Bazı sarayların kapısında şenlikler, çekici eğlenceler.

Dikkat ettim, sarayın efendisi kapıya gelmiş köpeklerle oynuyordu. Yarı çıplak kadınlar bazı gençlerle konuşuyorlardı. Yetişkin kızlar çocuklarla oynuyorlardı. Kapıcı da onlara kumandanlık eder gibi bir davranış içindeydi.

Sinan, sarayın içine girdi, dönüp geldi,

- İçeri bomboş, dedi.

Anladım ki, kimse görevini yapmıyor.

Önemli işler yapılmıyor.

Üzüntü içinde oradan uzaklaştık.

Bir başka saraya rast geldik.

Kapıda yere uzanmış büyük bir köpek. Kaba, sert bir kapıcı.

Çok merak ettik. Bu saray niçin böyle diye, içeri girdik. Bizi kimse görmüyordu.

İçerisi çok şenlikliydi. Daire içinde daire vardı.

Herkes bir işle meşguldü.

Birinci dâiredeki adamlar sarayın idaresiyle ilgiliydiler.

İkinci katta çocuklar ve genç kızlar ders okuyorlardı.

Üçüncü katta kadınlar nakış yapmaktaydılar.

En son kata çıktık.

Sarayın efendisi buradaydı.

Bizi görmedikleri için rahatça dolaşıyorduk.

Sarayın efendisinin olduğu dâirede gizli bir geçit vardı. Oradan dışarı çıktık.

Şehrin çevresinde başka saraylar.

Hepsi ayrı renkte. Ayrı büyüklükte.

Köşede masmavi bir saray gördük.

Dikkatle bakınca üzerinde ismimin yazılı olduğunu farkettim. İyiece meraklanmışım. Sinanla saraya yaklaştık.

Sarayın üzerinde resmim vardı.

Hayretler içindeydim. Çok şaşırmışım.

Sinan'a

- Bunlar saray değil, insan, dedim.

Sinan güldü.

- Bunda gülecek ne var? dedim.

- Saray diye gördüğümüz hiçbir şey saray değildi, dedi.

- Sen, dedim, biliyor muydun?

- Evet, dedi sâkin bir biçimde.

Şaşkınlığım daha da artmıştı.

Sinan, kanatlarını çırparak havalandı.

Kalbine bak, dedi, anne kalbe gizlenir.

Döndüm.

İlk gördüğümüz saraya geldim. Üvey annemin kalbiydi burası.

İkinci saraysa annemdi.

Üzerinde resmimi gördüğüm saraysa bendim.

Bakışlarımı göğe çevirdim.

Sinan gökte kaybolmuştu.

SEVGİ ÇİÇEĞİ

Bir çiçek büyütüyorum kalbimde.

Sevgi Çiçeği.

Tabiatın bütün renklerini üzerinde topluyor
çiçeğim.

Bütün çiçeklerin kokusu var onda.

Her şeyim ona bağlı.

Bütün geleceğim ona dayanıyor.

Çiçeğimin çekirdeği kalbimde.

Aslında kalbim de bir çekirdek.

Büyüyünce sevgi çiçeği açıyor.

Her şey onun sevgisiyle yaşıyor.

Dünyayı kanatlarında taşıyan melek titreyince yer-
yüzü birdenbire sarsılıyor. Büyük bir deprem ko-
puyor.

EĞilip bir avuç alıyorum o topraktan.

Sevgi çiçeğimin çekirdeğini ekıyorum. Kalbimin ışık-
ğından veriyorum. Gözyaşımla suluyorum. Tırnakla-
rım ile kazıyorum toprağını. Sabırla bekliyorum.

Aradan yıllar geçiyor. Çiçeğim büyüyor. Büyüdükçe
birbiri içinde rengârenk, mis kokulu çiçekler açıyor.

Mavi, kırmızı, sarı, yeşil renklerin uçtuğu sevgi çiçekleri.

Annemi seviyorum, babamı, ölen kardeşlerimin kış olup cennete uçan ruhlarını. Dedelerimi, ninemi, akrabalarımı, köyümü, yerle bir olan dünyayı. Bütün insanları seviyorum. Sevgimle yaşıyorum onları. Sevgimi bir an üzerinden çekecek olsam hemen soluyorlar.

Çiçeğim, dünyâya sığmaz oluyor.

Oysa, dünyâ, çiçeğimin taç yaprağına sığabiliyor.

Bir taç yaprağına giriyor, orada yaşıyorum.

Bu yaprak masal yaprağı.

Çiçeğim gülünce, bu yaprakta sayısız masallar açıyor.

Yaprağın her noktasında bir masal var.

Her masalda bir kuş.

Kuşun mavi kanatlarına biniyorum, beni alıp uzak ülkelere uçuruyor.

Girdiğim yeni dünya bir insan oluveriyor.

Bana masalların kapısını açıyor.

İçeri buyur ediyor, giriyorum.

Bir varmış bir yokmuşla.

Zamanlardan bir zaman, oldukça eski bir zamanda. Hiç kimsenin bilmediği, görmediği bir anda. Kaşla göz arasında uzak mı uzak bir yerde. Cinlerin cirit attığı, pazarda insanları alıp sattığı, yedi başlı kocaman devlerin yerin yedi kat altında yattığı bir ülke.

Az gidiyor uz gidiyorum.

Gide gide meraklı bir perinin yuvasına varıyorum.

Peri nurdan kanatlarına alıyor, güneşe taşıyor beni. Herşeyin ışığa boğulduğu bir yerde bırakıyor. Işığın çağrısına uyarak, şebnemin evine giriyorum.

Şebnem küçücük bir güneş sarayı.

Sarayda günlerce kalıyorum.

Menevşe'yi arıyorum. Bilen yok.

Dışarı bırakmıyorlar. Ben de Keloğlan kılığında saraydan kaçıyorum. Menevşe'nin uykularımı kaçırın güzelliğini izleyerek bir köye varıyorum. Köyün girişinde, gümüşten, oluk oluk akan bir çeşme. Nasıl da susamışım. Doyasıya içiyorum. Tatlı bir uykunun kollarına bırakıyorum kendimi.

Uyku, düşler ülkesine götürüyor ruhumu.

Gidiyorum gidiyorum, nereye gittiğimi bilmeden günlerce gidiyorum.

Sonunda, yolum bir ormana ulaşıyor. Ormanda ulu bir çam ağacının üzerinde küçücük bir taht görüyorum. Tahta çıkınca karşıma bir ufuk açılıyor. Ufukta Menevşe'nin gözleri.

Işıl ışıl ışılıyor gözleri. Saçları, rüzgârda nasıl da dalgalanıyor. Menevşe'nin hizmetçileri, halayıkları gidip babasına haber veriyorlar. Babasına başımdan geçenleri anlatıyorum.

- Vah zavallı evladım! diyor adam, sen dermansız bir derde düşmüşsün!

Herkes, umutsuzluğuma ağlıyor. Ben de ağlıyorum.

Gözyaşlarımda şebnem sarayı. Giriyorum, uzun, sonu görünmeyen bir yol. Yol, ben ağladıkça kısalıyor. sonunda Menevşe karşımda beliriyor.

- Ormanda, diyor, bir çam ağacı var, üzerinde bir taht; o tahta çık ve beni bekle, kuş olup geleceğim.

Meğer, Menevşe'yi babası beşikteyken amcasıoğluna nişanlamış.

Oysa, bizim ruhlarımız tanışıyor.

- Nereden bilebilirdim? diyor babası.

Ormandaki çam ağacının üzerindeyim. Tahtta oturmuşum.

Bekliyorum gelen yok.

Uçuşan kuşlara soruyorum, bilen yok.

Birden yer yarıyor, ihtiyar bir kadın çıkıyor ortaya. Elinde elmastan bir taç.

- Bunu, diyor başına takarsan dileğine erişirsin.

Tacı başıma takar takmaz çam ağacı çatırdayarak yere yıkılıyor. Üzerindeki taht da parçalanıyor.

Bakıyorum gümüş çeşmenin suyu kurumuş.

Çaresiz düşünüyorum yollara.

Sokaklarda başıboş dolaşıyorum.

Gece parklarda yatıyorum.

Cami avlularında sabahlıyorum. Dilenci diye avcuma para bırakıyorlar. Bazen azarlıyorlar beni, kovuyorlar. Kimse benimle arkadaşlık etmiyor.

Çocuklar, deli diye arkamdan bağıyorlar.

Gün geçtikçe başımdaki taç soluyor, elmas kömüre

dönüşüyor.

Hastalanıyorum. Günlerce perişan bir halde ölümü bekliyorum.

Ölüm gelmiyor.

Kırlara çıkıyorum. İnsanlardan kaçıyorum.

Kırlarda bozulmuş karınca yuvalarını düzeltiyorum. Aç kalmış, yaralı hayvanlara yardım ediyor, yaralarını sarıyor, elimdekini onlara yediriyorum. Yüksek tepelerden, yüce dağların doruklarından şehirleri seyrediyorum.

Kimsesiz bir nineye rastlıyorum.

Bir süre ona hizmet ediyorum. Ölmeden bana bir anahtar veriyor.

Evden çıkıyorum. Ninenin tarif ettiği şekilde kırk adım doğuya gidiyorum.

Kırkıncı adımı atınca yer yarıyor. Bir kuyuya düşüyorum. Kuyunun sonunda bir kapı. Anahtarla açıyorum.

Gözlerime inanamıyorum.

Menevşe karşımda.

Başında elmas bir taç.

Kalbinde sevgi çiçeği.

Ellerini uzatıyor. Yanağından süzülen yaşın bir damlasına giriyoruz.

Mavi kanatlı bir kuş bizi, sevgi çiçeğine doğru uçuruyor.

ÇOCUKLAR VE ÇİÇEKLER

Leyleklerin göçten döndükleri zamanlardı. Hacıleyleklerin havada süzöldüklerini gören çocuklar hep birlikte;

Çiçeklere bakın!

Çiçeklere bakın!

diye bağırdılar.

Dağlardaki karlar eriyip göllere, akarsulara kavuştu. Anne leylekler yavrularına ulaştı.

Ormandaki hayvanlar, baharın gelişini müjdeleyen çılgınlıklar attılar.

Tintin tavşan ritmik hareketleriyle baharın sıcaklığını taşıdı çevreye.

Kuşlar en güzel şarkılarını onun için söylediler.

Göğün çiçekleri olan yıldızlar, türlü türlü renkleriyle bahar için göz kırptılar.

Anne Leylek, yavrularını çevresine topladı.

Masalların en güzelini çoban yıldızı için anlattı.

- Bir varmış, bir yokmuş. Çok varmış, çok yokmuş,

diye başladı anne Leylek.

Leyleğin masalını duyan çocuklar da koşup çevresine toplandılar.

Evvvel zaman içinde kalbur saman içinde, ben giderim kırlara saklı saman içinde, gökyüzünden bir kuş gelir kanadı kırık gelir, ben söylerim ben dinlerim, bu da bana hoş gelir.

Develer tellal iken pireler berber iken

İsmail, "perilerin berber oluşunu" bir türlü sığdıramadı aklına, ama, "masal bu elbette olur" diyerek dinlemeye devam etti.

Cinler cirit oynarken eski hamam içinde

hamamcının tası yok külhancının baltası yok

bu yalanın ötesi yok

ben babamın beşiğini, sen annenin eşliğini tıngır mıngır sallar iken

İsmail, tekrar, "ben babamın beşiğini nasıl sallarım?" diye geçirdi aklından.

Anne Leylek, İsmail'in zihninden geçenleri düşünmeden devam etti masalına.

babam düştü beşikten ben hopladım eşikten

koptu dolapta bir patırtı yoğurt üstüme atıldı

Çocuklar ve yavru leylekler hep birlikte güldüler bu söze.

Doğru ya, dolaptan yoğurt insanın üstüne nasıl atlardı?

"Vardır bunun da bir anlamı" diyerek dinlemeye devam ettiler.

anam kaptı maşayı

babam kaptı meşeyi

kova kova birbirlerini dolandırdılar köşeyi

oradan gizlice çıktım

tozlu yollara düştüm

Anne Leylek, o kadar güzel anlatıyordu ki, artık çevredeki onca kalabalığa rağmen çit yoktu.

az gittim uz gittim

dere tepe düz gittim

bir zamanlar çocuktum çıktım tavan arasına

bir kırık sandık buldum

açtım baktım içinde bir eski kitap

almayacaktım aldım sarıdır diye

temizledim kitabın tozlarını

ezberledim bir bir sözlerini

neler neler anlatıyordu eski kitap

oradan gittim İstanbul'a

Yeni Camiin duvarına yaslandım yalıdır diye

padişahın ferman geldi, "bırakın onu bu onun eski huyudur" diye

İsmail, hiç görmediği, ama görmek için can attığı İstanbul'u, Yeni Camiin duvarını canlandırmaya çalıştı

zihninde.

o yalan bu yalan
fili yuttu bir yılan
karınca nallandı deve kucaklandı
aslında ben bunu ne duydum ne gördüm
sen yalnız buna inan

Sandıktan çıkan eski kitap sarardıkça sarardı. Açtım ezberlediğim sözleri yeniden okudum. Bu kez okudukça içim karardı Gönlümü sardı bir ince sızı, neyse uzatmayayım sözü; vaktin birinde ormanlarla çevrili yüce dağların eteğinde güzel mi güzel, şirin mi şirin bir köy vardı.

Başlangıçta köyde her şey sessiz bir güzellikteyken işler birden sarpasarmaya başlamıştı.

Önce, köyün kuzeye bakan yönünde yükselen yüce dağdan karanlık bir bulut belirdi.

Sonra kimsenin korkudan merak edip araştırmadığı bir kötülük perisi görüldü.

Ve köyün yaşlıları birer birer kaybolmaya başladı.

Bu güzel köyde yaşlı bir nine yaşardı.

Kocası bir gün ansızın kayboldu. Ardından küçük oğlu Yusuf kayıplara karıştı.

Köyün muhtarı da gözden iraklara gidince, yerine kötülük perisinin seçtiği bir başkası muhtar oldu.

Kötülük perisinin istediklerine uygun davranan yeni

muhtar, evlerine gizlenmiş birkaç yaşlıyı da haber verince, durum daha da kötüleşti.

Köylüler, artık geçmişe dair ne varsa unutmaya başladılar.

Yaşlılardan bazı bilgiler edinmiş olanlar da kayboluyordu.

Herkes korku içindeydi.

Nine'nin bir oğlu kalmıştı, İsmail.

İsmail, annesinin anlattığı öykülere inanmıyordu.

Güyâ, kardeşi henüz küçücük bir bebekken beşikte boğularak ölmüştü. Babası, savaşta şehit olmuştu.

İsmail, bir gece kardeşi Yusuf'u rüyâsında gördü.

Yusuf,

- Ben beşikte boğularak ölmedim, şimdi yaşıyorum, demişti. Rüyânın devamında nerede olduğunu söyleyecekti ki, İsmail uyandı.

Bu rüyâdan sonra İsmail, iyice değişmişti.

Artık kimseyle konuşmuyor, çocukların arasına karışmıyordu. Yalnız başına ormana gidiyor; kuşlarla, böceklerle, kelebeklerle arkadaşlık yapıyordu.

Baharın gelişiyle birlikte kalbinin bir kuş kalbi gibi hafiflediğini hissetti. Çiçeklerin dilinden anlıyordu artık. Karıncalarla, kelebeklerle konuşabiliyordu.

Çocuklar, ona,

- Gel Şu hendekten diğerine atlayalım, dediklerinde,
İsmail,

- Gelin bulutlardan bulutlara atlayalım, diyordu.

Çocuklar,

"Anlaşılan bu akıllanmayacak" diyerek uzaklaştılar
ondan.

İsmail'i, o rüyâdan sonra bir merak sardı. Yusuf hayattaydı. Köyün yaşlıları aslında yaşıyorlardı. Hem bütün gelecekleri o yaşlılara dayanıyordu. Çünkü geçmiş yalnız onlar biliyordu. Kötülük perisi, köylülerin geçmişini yoketmek mi istiyordu? Hayır hayır! Buna izin verilmemeliydi. İsmail, artık içine düşen bu korkudan kaçmanın imkânsız olduğunu anlamıştı. Ne yapıp yapıp babasını, kardeşini ve köyün yaşlılarını bulacaktı.

Gün geçmeden İsmail'in annesi de kayboldu.

Şimdi yapayalnızdı. Ne yapacağını bilmez bir halde oturup çaresizliğine ağladı.

Günler yel gibi akıp gidiyordu.

Bir gün, evde yalnız başına oturuyorken percere-den bir ses duydu.

O da ne! Yemyeşil kanatlarıyla bir kuş, pencereyi gagalıyor. İsmail, açtı pencereyi, kuşun gagasında bir torba asılıydı. Onu aldı. Kuş, hiçbir şey söylemeden

helezonik bir aydınlık çizerek gözden kayboldu.

Bir süre kuşun gözden kayboluşunu izledi. Sonra elindeki torbaya baktı, içinde birşeylerin kımıldadığını gördü. Açtı, içinden altın sarısı renginde, pırlıl pırlıl tüyleriyle bir güvercin.

İsmail, güvercinle konuşunca, onun aslında bir elçi olduğunu öğrendi.

Altıkuş, adını taktı ona.

O gece erkenden yattılar.

Sabah uyandığında, Altıkuş'un yattığı odaya girdi İsmail. Bir de ne görsün. Altıkuş'un yattığı minderde ışıllı ışıllı parıldayan bir yumurta.

Eğildi, aldı eline, henüz sıcaktı yumurta.

Hayretler içerisinde çıktı evden. Köyde rastladığı herkese bunu anlattı.

Olayı haber alan kötü kalpli muhtar, yumurtayı getirmesini söyledi.

İsmail'in elindeki yumurtayı alıp,

- Hımmmm evet, bu bir altın yumurta, diyerek kurnaz kurnaz gülümsedi.

Kötülük Perisi, muhtardan Altıkuş'u derhal kaçırmasını istedi.

İsmail, Tatlıcak suyunun kenarında kuşlarla, kelebeklerle bulutlarla konuşurken muhtar gizlice Altıkuş'u kaçırmıştı.

Güvercinin bağırtıları İsmail'in kulaklarına kadar gitti. Fakat iş işten geçmişti.

O gece, üzüntü içinde uykuya daldı İsmail.

Gecenin ilerleyen bir vaktinde kendisini çağırın sese uyandı.

Bembeyaz sakallı bir ihtiyar,

- Hemen muhtarın evine git. Altıncuş'u kesti, çocuklarına yediyor, fakat kuşun ciğerini mutfakta unuttular, onu gizlice al ve ye.

diyordu.

İsmail, ihtiyar adamın dediğini yaptı.

Sabah uyandığında pırıl pırıl bir yumurta buldu başucunda.

Eline alınca yumurtadan bir ses çıktı:

- Batıya doğru git.

Hiç vakit kaybetmeden hemen yola çık.

İsmail, hemen yola koyuldu.

Az gitti uz gitti. Dere tep dağ çöl aştı.

Çölün bitiminde, hurma ağaçlarıyla çevrelenmiş elmas kubbeli bir sarayla karşılaştı,

Saraya girdi. Hükümdar zümrüt bir tahtta oturuyordu.

İsmail'i görünce, hükümdarın periler gibi güzel mi güzel kızı Aslı'nın nişanlısının o olduğuna karar verdiler.

Aslı, kırk cariyeenin hazırladığı şerbeti İsmail'e sundu. Şaşkınlık içindeydi, aldı altın tastaki şerbeti içti, birden alımlı, yakışıklı, iri kıyım bir genç oluverdi.

Kırk gün kırk gece düğün yapıldı.

İsmail, sabah uyandığında sarayın karşısında yükselen yüce dağa baktı.

" Ne güzel bir dağ" diye geçirdi içinden.

Aslı,

- Ne güzel bir dağ değil mi? deyince şaşırды, "acaba kalbimden geçenleri biliyor mu?" diye kaygılandı.

- Evet, dedi dalgınlıktan kurtularak, hiç ulaşan oldu mu doruğuna?

Aslı,

- O dağa giden bir daha geri dönmez! dedi.

İsmail,

- Dağın ardında ne var? diye sordu.

Aslı,

- Karanlıklar Ülkesi, dedi.

Zihninde şimşekler çaktı.

Oraya mutlaka gitmeliydi. Dağı aşmalıydı.

Aslı'nın söylediklerini dinlemiyordu artık.

Kalktı, yol hazırlığını yaptı.

Aslı'yla vedalaşıp yola düştü.

Yedi gün yedi gece yürüdü. Dağın doruğuna çıktı.

Hiçbir şey görünmüyordu.

"Karanlıklar Ülkesi burası olmalı" diye düşündü.

Koyu bir sis çökmüştü ortalığa sanki.

Neden sonra, incecik bir ışık olduğunu farketti.

Işık, kendisine yol gösteriyordu. Onu izleyerek ilerledi. Büyük, engin bir çöle vardı.

Artık o ışık da kaybolmuştu.

"Gece oldu galiba" dedi kendi kendine.

. O gece çöle misafir oldu.

Vakit bir hayli ilerlemişti. Bir sese uyandı.

- Vay üşüdüm! Vay yandım!

Vay üşüdüm! Vay yandım!

Yaşlı bir kadın inliyordu. İsmail, kadını karanlıkta zor farkedebildi. Elinde bir kamçı vardı. Kamçının sihirli olduğunu anladı. Evet, evet bu kadın bir cadı olmalıydı.

- Evladım, n'olursun bir ateş yak, vay üşüdüm! vay yandım! diye ağlıyordu.

- Nineciğim, ben odun getireyim, sen ateş yak, dedi.

İlerde bir ağaç gördü. Kuru dallarını toplayıp getirdi. Kadın dalları almak için kamçıyı yere bırakınca İsmail kaptı onu.

Cadı, yalvarmaya başladı,

- Evladım, ver o kamçıyı bana, ben onsuz yaşaya-

mam! Haydi, ver onu bana...

Kamçıyı kadına vurunca cadı, birdenbire taş kesildi.

Cadının taş kesilmesiyle birlikte ortalık birden aydınlanıverdi. İsmail, gördükleri karşısında dehşete kapıldı. Köyden birer birer kaybolan yaşlılar, babası, annesi ve kardeşi Yusuf taş kesilmiştiler.

Cadı,

- Evladım bir daha vur bana n'olursun bir daha vur!

- Ben annemden bir defa doğdum, dedi İsmail, bir kez daha vurursa tekrar eski hâline dönebilirdi.

İsmail, kamçıyla bütün taş kesilmiş insanlara vura-rak onları eski hâline getirdi.

Annesini, babasını ve kardeşini de alarak saraya geri döndü.

Annesi babası, köye dönmek istiyorlardı.

Aslı'da razı ettiler ve köye doğru yola koyuldular.

Köyün girişinde, önce bir kuş geldi İsmail'in üze-rinde bir kaç kez döndü. Kuşu tanıdı. Altıkuş tu bu.

Çocuklar, onları görünce,

- Çiçeklere bakın! Çiçeklere bakın! diye bağıştılar.

Şafak söküyordu sanki.

Çölden kurtulan yaşlılar yakınlarına kavuştular.

Köye yansıyan ışık İsmail'in evini ışıldattı.

Ev ormana yansıdı. Orman dağa.

Dağ da orman da bir ışık yumağı haline geldi.

Altıncu, İsmail'i gümüş kanatlarına alarak göğe taşıdı.

Çocuklar İsmail'in evine Hamdevi, dediler.

Anne Leylek, çevresinde bütün dikkatiyle masalı dinleyen çocuklara ve yavrularına gülümseyerek baktı,

- Nasıl beğendiniz mi masalı? diye sordu.

İsmail ortada yoktu.

ÇIĞLIK ÇIĞLIĞA BİR BILDIRCIN YÜREĞİ

Çocuktum ufacıktım
Top oynadım acıktım
Atlandım gittim ava
Avda bulamaç yedim
Babamdan ağaç yedim
Babam yoğurt getirdi
Kedi burnunu batırdı
Kedi burnun kesilsin
Şu tavana asılsın
Tavanda var bir kapı
Kapıda var bir kilit
Kilit benim elimde
Elimde var bir fener
Sönük mü sönük zayıf mı zayıf ışığı
Sanki dersin bir yarım ay ışığı
Dolunaysa uzakta
Masmavi ışığıyla
Özülkeyi yıkıyor

Kırmızı pancurlu evimin penceresinde

Özülkeyi seyrediyorum.

Kimbilir, özülkenin padişahının güzel kızı Dilber de ay ışığının yıkadığı ovalara salmıştır gönlünü.

Kalbime yağmur yağıyor.

Özülkenin padişahının kızının yanakları ıslanıyor.

En iyisi gidip padişaktan kızını istemeli
periler kadar güzel.

Tıpkı dolunay gibidir yüzleri. Elma elma yanakları.
Gözleri deniz yeşili. Saçları kıvrım kıvrımdır, uzanır
incecik belinden aşağı.

Elimde sönük ışığıyla o zavallı fener!

Bu fenerle yolumu nasıl aydınlatabilirim?

Düştüm yollara.

Gönlüm o Dilber'de.

Kalbimin peşine düşmüş, Dolunayın yıkadığı özül-
keye doğru yol alıyorum.

Yollar baştanbaşa kuş sesleriyle dopdolu.

Kuş seslerinin kesildiği yerde yağmur yağmaya baş-
lıyor.

Karıncağın yuvası başlarına yıkılıyor.

Anne karınca çaresizlik içinde çırpınıyor. Yavruları-
na mı yansın, yuvasının dağılmasına mı? Binbir emekle
topladığı kışlık yiyeceklere mi?

Tutabildiğim kadar karınca yavrusunu selden kurta-

riyorum. Dağılan yuvayı onarmaları için ne gerekiyorsa bulup buluşturuyorum.

Anne Karıncanın sevincine diyecek yoktu.

- Yuva yapanın yuvası yapılır. Ey yardımsever yolcu, yolunun üzerinde seni bekleyen tehlikeler var. Al, bu kanatları, başını dara düşerse birbirine vurursun.

Başta Anne Karınca, yanında yavruları hep birlikte beni uğurluyorlar.

Az gidiyorum uz gidiyorum.

Dere tepe düz gidiyorum. Yavaştan hiç fayda yok varacağım yere tez gidiyorum.

Gide gide yedi tepe yedi düz gidiyorum.

Kışları bir yana bırakıp, ömrümce hep yaz gidiyorum.

Yorgurluktan bayılmışım.

Yine çevremde kuş sesleri.

Kuş seslerini bölen çocuk sesleri.

Kavga ediyorlar.

Çocuklar neyi paylaşamıyorsunuz?

Büyüğünün elinde bir değnek;

- Bunu, diyor.

Aldım değneği, fırlattım denize.

Değnek suya düştü.

Çocukların kalbindeki ümid de birlikte düştü.

- Kim, dedim daha önce denizden çıkarırsa değnek

onun olacak. Meğer değnek sihirliymiş. Yaralı bir ba-
lığa değince yarasını iyileştirmiş.

Balık değneği çıkardı denizden, bana iki kabuk
verdi sedeften.

- Yara iyileştirenin yarası sarılır, al bu iki kabuğu
başın dara düştüğünde birbirine vurursun.

Balık tekrar suya daldı.

Çocuklarsa hayâle daldılar.

Tekrar yola koyuldum.

Gündüz sanki yıl gibi geçti..

Gittikçe hava kızarmaya, kararmaya başladı. Yıl-
dızlar, göğün gümüşsü yüzünden göz kırpmaya baş-
ladılar.

Bu oban yıldızı olmalı.

Benim kılavuzum o.

obanyıldızını izleyerek yürüdüm.

Elimde ışığı zayıf fenerim.

O gider ben giderim.

Gide gide iki yüksek dağa vardım. Karşılıklı yüksel-
miş iki yüce dağ.

Bir dağdan bir dağa geçit yok. Yağmur olsam, kim-
bilir nereye yağardım?

Karşıya nasıl geçmeli, dağı nasıl aşmalı?

Balığın verdiği sedef kabuklarını çıkardım, birbiri-
ne vurdum. Dağları birbirine bağlayan yüksek bir

köprü kurdum. Şimdi karşıya geçebilirim. Fakat, o da ne?

Karşımda korkunç bir dev. Omuzunda büyük bir çuval. Çuvalı indirdi, içindekileri yere saçtı. Mercimek, nohut, buğday, arpa taneleri...

Dev, ürkütücü bir sesle gürledi;

- Bunları birbirinden ayırmadan köprüden geçemezsin,

Aman Allahım! Bunca şeyi nasıl seçerim?

Seçemezsem, karşıya nasıl geçerim?

Kara kara düşünmeye başladım.

Gözlerimde sevinç parıltısı.

Anne Karınca'nın verdiği kanatları birbirine vurdum. Yüzbinlerce karınca çıktı ortaya, kısa süre içinde nohutu fasulyadan, buğdayı arpadan ayırdılar.

Dev kayboldu.

Karanlık iyice bastırdı. Göz gözü görmez oldu. Ses sesi duymuyordu.

Elimdeki fenerin ışığı çok zayıflamıştı.

Sağ tarafıma baktım, karanlık içinde büyük bir mezar gördüm. Sol tarafıma baktım, köprüyü bir anda paramparça edecek büyük fırtınalar....

Zavallı fenerim.

Işığı bitti bitecek.

Köprünün altındaysa ilginç yaratıklar.

- Keşke bu cep fenerim olmasaydı, bu çirkinlikleri görmeseydim, diye düşündüm.

Feneri nereye çevirdiysem hep korku verici şeyler gördüm.

Bu fener başıma belaydı.

Çok kızmıştım. Feneri olanca gücümle kayalığa fırlattım. Onun parçalanmasıyla birlikte, sanki yeryüzünü ışıklandıran büyük bir elektrik lambasının düşmesine dokunmuş gibi birden karanlık boşandı. Her taraf ışık denizine boğuldu.

Işığın doğuşuyla birlikte, biraz önce gördüğüm çirkin şeyler kaybolmuştu.

Yeşillikler içinde bir dünya açıldı karşımda.

Gönlüme güzellikler saçtı.

Kalbim tüy gibi hafifledi.

O çirkin yaratıklar gitti, yerine sevimli kuşlar, kelebekler, çiçekler açtı.

Bir kuş geldi beni, köprüden uçarcasına karşıya geçirdi.

Rengârenk çiçekler.

Bir ıhlamur ağacında kuşevi vardı.

Gökten sürekli, bu evdeki kuşun kalbine sevgi yağırdı.

Kuşevinin kapısını açtım.

Çılgık çılgılığa bir bıldırcın yüreği gördüm. Nasıl da titriyordu. Avcıların namlusundan yeni kurtulmuştu.

Eğildim. Bir sevgi şarkısı fısıldadım kulağına.

"Pırrr" ederek ayın ondördü gibi bir güzel oluverdi bıldırcın.

Ellerimi uzattım.

"Kalbim senindir" dedi o da ellerini uzattı.

DÜŞLERİM OYUNCAKLARA VEDÂ EDERKEN

Gözlerimi dünyaya açtığımda nasıl da ağlamıştım. Küçücük, nârın bir yumurcaktım. Annemin karnında karanlığa alışmış gözlerim, dışarda kuvvetli bir ışık seliyle karşılaştı.

Nefes almayı, yiyip içmeyi, ağlamayı, gülmeyi, konuşmayı hatta yürümeyi öğrendim.

Birçok şeyi aynı anda düşünebilen bir zihnim vardı.

Sözgelimi, dünya, sonsuz hava denizinde hızla yol alan bir uzay gemisiydi.

Kalbimse küçücük bir çam kozalağı.

Bana sevmeyi, o öğretti.

Annem beni dövdüğünde, yine onun şefkatli kollarına kalbim itiyordu.

Dünya gemisinde kendimi oldukça güvenli hissediyordum.

Yeryüzü benim evim. Geniş, büyük bir ev.

Ay ve güneş evimin lambası.

Bahar, bir deste gül.

Yaz, tükenmez bir nimet sofrası.

Çevremdeki sayısız hayvanlar hep benim hizmetimdeydi.

Ağaçlar, türlü çiçekler, meyveler, güller, begonyalar, zambaklar, leylaklar, papatyalar... evimin bahçesini süslüyorlar.

Büyüyordum. kalbim küçülüyor, aklım büyüyordu.

Her taraftan ışık yağan bir fânusun içindeydim.

Sessiz, teke tek yürüyebilmek için kalbimi dağa çıkarmam gerektiğini düşündüm. Ay ışığında, tarlalar arasında, çimen bir patikadan dağa çıktım. Yol boyunca, sülün, tavşan, ceylan, bülbüller ve av köpekleri... En çok sülünden etkilendim.

Ruhumu, şehirden ancak böyle kurtarabilirdim.

Ayaklarım beni dağın doruğuna kadar sürükledi. Nehir gemilerini, gri orman tavşanlarını, şehri kucaklayan büyük yapıları kuşbakışı süzdüm.

Her şey kurulu bir güzellik içindeyken beni şehre çağırdılar.

Kalbimin geniş alanından beni kente çağırdılar.

- Artık büyüdün, okul çağın geldi.

Mekanik bir dünyaya girdim.

Üzerime çok şeyler yüklendi.

Omuzumdaki yükün ağırlığı altında eziliyordum.

Sonunda olan olmuştu. Üzerinde yaşadığım geminin bir kaptanı olduğunu unutmuş, bütün yükümü omuzuma almıştım.

Bir gün, garip bir yolcu gördüm gemide.

- Bu sırtındaki yük nedir?

- Bunlar yük değil ki, bir yolcunun olağan eşyası.

- Bunları gemiye bırak, rahat edersin, dedi.

- Yok! dedim, bırakmam, belki kaybolur, hem ben güçlü kuvvetliyim, malımı kendim taşıyacağım.

Yolcu,

- Beni, seni ve herkesi taşıyan bu geminin kaptanı çok güçlüdür. O, bizi daha iyi korur. Sonra, sarsıntıdan başın dönebilir, yükünle birlikte uzaya düşebilirsin. Bak, ağırlığından belin de bükülmeye başlamış, bu yükü daha ne zamana dek taşıyacaksın?

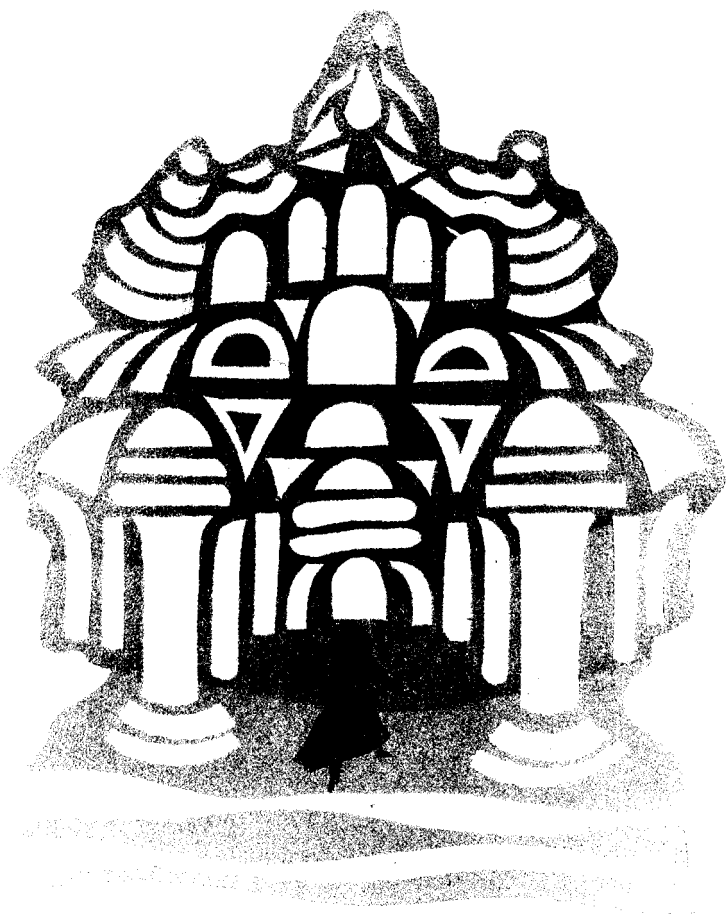
Çevreme baktım. Bazı yolcular halimi oldukça gülünç buluyorlardı. Onlar için bir eğlence aracı olmuştum.

Sonunda aklım başıma geldi.

Yükümü yere koydum.

Öyle ya bu geminin bir kaptanı vardı.

Hem, herkese maskara olmaktan da kurtulmuştum.

GAGASI ŞAFAĞA UYANAN GÜVERCİN

Gündüzlerin yel, gecelerin yıl gibi geçtiği zamanlardı.

Ağaçtan bir yaprak düştü. Yerde bir deprem koptu.

Annemi, babamı kaybettim depremde.

Uzak ülkelere göç eden kuşların kanatlarına takıldım.

Kuşlar bulutlara taşıdı beni.

Bulutlarla arkadaşlık ettim bir zaman.

Yanımda babamın bana armağan ettiği bir ayna vardı. Orada ruhumu seyrediyordum. yeryüzüne indiğimde, kimsesizdim. Topraktan bir ev yaptım kendime. Tek odalı bir ev. Odamda aynaya bakarak büyüdüğümü anlıyordum.

Bir gün, aynada bembeyaz bir elbise içinde ruhumu gördüm. Bana, "gel" diye yol gösteriyordu. Çıktı aynadan ruhum, peşine düştüm. Bir sûretimi aynada bırakmıştım.

Önde ruhum, arkada ben, uzun bir geziye çıktık.

Kırk gün kırk gece süren yolculuktan sonra, ruhumla birleştik.

Acımıştım. Balık avlayıp yemeyi düşündüm.

Göle giden yolda bir çeşme gördüm. Biraz dinleneyim diyerek oturdum. Çeşme gümüşlendi. Suyundan içince tatlı bir uyku sardı beni. Uyumuşum.

Uyandığımda arkaya baktım, elmaslarla süslü bir saray.

Sarayın kapısında dünyalar güzeli bir genç kız.

bana,

"Gel" diye ısrarla çağırıyordu.

Kızın yanına gittim. Ellerini uzattı, bana dokununca sarayın kapısı açıldı.

İçeri girdik.

Yürümeğe başladık. Sonunda yol ikiye ayrıldı. Biri doğuya biri batıya gidiyordu. Yolun başında sevimli bir adam vardı.

- Hangi yol iyidir? diye sordum.

- Doğuya giden yolda uymanız gereken birçok kural vardır. Sıkıntı çekersiniz. Fakat yol boyunca kendinizi güvende hissedersiniz. Sonunda mutlu olursunuz.

- Peki ya, diğer yolda neler var?

- Diğer yolda ise, kendinizi özgür hissedersiniz. Fakat o hürriyet içinde sizi her an bekleyen bir tehlike vardır. Sonuçta mutsuz olursunuz.

Doğrusu, karar vermek o kadar güçtü ki! Doğuya giden yolda, kendimi özgür hissedemeyeceğimi

düşündüm. En iyisi batıya gitmek. Varsın kendimi güven içinde duymuyayım, hem macerayı da severim.

Ruhum seslendi,

- Doğuya doğru git. Sonuç önemlidir. Mutluluk orada! Ruhumun sesini kıstım.

Özgürlük düşkünü olan aklıma uyararak batıya giden yola saptım. Bir yandan da, "bakarım, eğer mutsuzluk görünüyorsa ucunda, geri döner diğer yola saporım" diye düşünüyordum.

Derelerden sel tepelerden yel gibi aştım.

Bu kadar uzun bir yolu bu kadar kısa bir zamanda aldığıma ben de şaşım.

Dönüp geriye baktığımda henüz bir adım gitmiş olduğumu görünce az kalsın düşüp bayılacaktım.

Rüzgâr çıktı. Onun kanatlarına binerek yolumu kısaltmayı düşündüm.

Rüzgâr beni geniş bir sahraya attı.

Birden müthiş bir ses işittim. Gözlerime inanamadım! Karşıdaki meşe ormanından çıkan ürkünç bir arslan üzerime doğru geliyor. Ne yapacağımı şaşır-
mışım. Korkuyla kaçmaya başladım. Arslanın gittikçe yaklaştığını hissediyordum. Nasıl olup bittiğini anlamadan derin bir kuyuya düşüyordum. Düşerken ellerim bir ağaca rastgeldi, yapıştım. Kuyunun duvarında göğermiş olan ağacın iki kökü vardı. Biri beyaz, diğeri siyah iki fare o iki kökü kemiriyordu. Yukarı baktım, arslan, nöbetçi gibi kuyunun başında bekliyor. Yak-

laşık elli metre derinliğindeydi kuyu. Aşağı baktım, korkudan az daha bayılacaktım. Aşağıda bir ejderha, ayaklarıma yirmi otuz metre kadar yaklaşmış. Ağzı kuyu ağzı gibi geniş. Kuyunun duvarında ısırıcı bir çok canlı vardı. Korkudan tir tir titriyordum.

Ağacın dalına iyice tutundum.

Fakat o da ne!

Dallarda meyveler. Hem de bir çok ağacın meyvesi var. İncir, üzüm, elma, erik, kayısı, şeftali, hatta muz bile var.

Aman Allahım!

Gözlerime inanamadım.

Nasıl da acıkmışım. Meyvelerden bana en yakın olanına uzandım, iştahla yemeğe başladım.

Bir elimle dala tutunuyor, diğer elimle meyvelerden yiyordum. Kollarım beni taşıyamayacak gibiydi. Çok yorulmuştum. Birden midemde bir sancı başladı. Dayanılmaz bir ağrı. Gittikçe artıyordu. Ter içinde kalmışım.

Evet evet, meyvelerden olmalıydı. Zehirliydi galiba meyveler.

Hay Allah, nasıl da akıl edemedim. Ne yapacağım ben şimdi?

Yukarı baktım, arslan hâlâ iştahla bekliyor. Aşağıda o korkunç yaratık ağzını açmış duruyor. En iyisi bakmamak. Ya şu midemdeki ağrıya ne demeli. Midem

bulanıyor.... Ter içinde kalmışım.

Ölsem daha iyi, diye düşündüm. Öyle ya, böyle sıkıntı çekmektense, ölmeyi tercih ederim.

Çılgık atarak uyanıyorum. Annem başucumda.

- Anne, anneciğim, diye sarılıyorum anneme.

- N'oldu yavrum, ne var?

- Düş görmüşüm anne, çok şükür, bütün olanlar bir rüyâymış.

- Öğretmenin geldi, diyor annem, kalkıp mutfaktan süt getiriyor.

- İstemem, diyorum, midem bulanıyor.

- Ama biraz içmelisin, diyor, doktor midesi boş kalmamalı, yoksa büsbütün güçsüz düşer, dedi, diyor.

- Öğretmenim, ne dedi?

- Arkadaşların bir an önce iyileşip aralarına katılman için sabırsızlanıyorlarmış.

Ağlamağa başladım.

Annem,

- Ne var ağlayacak şimdi, inşallah iyileşeceksin. Hem sana bu bir ders olsun, bir daha terli terli soğuk su içmek yok, dondurma yemek de....

Kapı çalınca annem kalkıyor. Yataktan çıkıp, dolaptaki aynayı alıyorum elime.

Yine ruhum karşımda.

Nasılsın, şimdi bakalım küçük yaramaz? Diyor bana.

- İyiyim, diyorum. Peki ya batıya değil de doğuya giden yola sapsaydım, neler olacaktı? diye soruyorum.

Aynadaki ruhum gülümsüyor,

- Ne mi olacaktı, batıda olanların tam tersi olacaktı. Bir kere o kadar çok korkmayacaktın. Çevrendeki kötülöklere değil, hep iyiliklere, güzelliklere bakacaktın. Baktığın kötü bir şeyde bile güzellik bulacaktın. Bir sınav yaşadığını düşünenecek, zehirli meyvelerden yemeyecektin.

- Ya o arslan, hele o korkunç yaratık?

- Ha! hah! hah!

- Niçin gülüyorsun?

- Onlar, sınavın birer sorusu. Gerçekte o arslan seni taşıyacak güzel bir binekti. O ağzını açmış olan yaratıksa bir kapıydı, arslana binerek kapıdan girip, kuyunun yarılan duvarından yemyeşil, güzel bir dünyâya gidecektin...

- Kiminle konuşuyorsun evladım? diye soruyor annem,

- Ruhumla anne, diyorum dalgınlıkla,

- Kim dedin?

- Hiç anne hiç kimseyle değil, diyorum.

BİR BİLGİSAYAR DÜŞÜ

Günlerdir babamın getirdiği bilgisayarla oynuyorum. Babam, daha çok matematik derslerinde kullanmam için bunu satın almıştı. Bense, bir oyuncak gibi saatlerce başında oturuyor, onunla akla gelmedik oyunlar kuruyorum.

Annem, çamaşır günü olduğundan ayağının altında dolaşmamdan olduğa rahatsız. Babam işe gideli epeyce oldu.

Bilgisayarın koordinat sistemini değiştirdim.

Ekranda aptal çizgiler oynaştılar.

Bilgisayar geldiğinden beri her şey değişti sanki. artık rüyâmda, kendimi kuş gibi görmez oldum. Mavi kariatlarımla sonsuz denizlerde uçamıyorum. Masallardaki devler beni korkutmuyorlar. Hele cinler. Doğrusu onların yanımızda yöremizde gezindikleri düşünce-si hemen hiç korkutmaz oldu beni. Varsa yoksa bilgisayar.

Sonugelmez işlemler... Sonugelmez rakamlar.

Ama sabrın bir sonu var galiba.

Bıktım artık bu sevimsiz araçtan.

Ne yapmalı bilmem ki.

- Yavrum, evladım, hiç dersin, ödevin yok mu senin?

Annemi fazla kızdırmaya gelmez.

Öyle babamı filan dinlemez iyi bir döver beni.

- Ders çalışıyorum anne.

- Bilgisayarla mı?

- Evet.

- Hadi odana öyleyse, orada çalış, temizlik yapacağım.

- Tamam tamam çıkıyorum.

Salondan, odama çekildim.

Şimdi odada iki kişiyiz. Bilgisayar ve ben.

Ne yapsam acaba?

Bir papağanım olsa daha iyiydi. Konuşmayı öğrettirdim ona. Aradabir yalnızlığımı paylaşırdı.

Masal da bilmez bu alet.

Ama masal için gerekli verileri kodlasam, disketlere yüklemem, birlikte güzel bir hikâyeye kurabiliriz.

Yapabilir miyiz dersiniz?

- Sen ne düşünüyorsun, olur mu acaba?

Ses yok.

Bir isim de takamadım henüz. Öncelikle bir ad bulmalıydım buna.

Ne demeli bilmem ki!

Neyse, Şimdi masalımıza d6nelim.

- Hangi masala?

Aman Allahım, olamaz konuştu.

- Ne dedin?

- Hangi masala dedim?

İnanamıyorum, olamaz b6yle bir Şey konuŐuyor!
Nereden çıkıyor bu ses?

- Yüzüne daha dikkatli bak!

- Hangi yüzüne, yüzünde mi var senin?

- KarŐında ahbap, monit6r6me baksana.

Bilgisayarın ekranına dikkatle bakıyorum. Evet, evet bir yüz beliriyor ekranda. İŞte burnu, g6zleri, aŐzı, bunlar da kulakları....

Ekran deŐiŐiyor, sevimli bir yüz çıkıyor ortaya. Kulakları biraz b6y6k ama olsun.

- Haydi baŐlayalım masala.

Şaşkınlık i6indeyim.

- Ba... baŐlayalım,

diye kekeliyorum. G6zlerim faltaŐı gibi, ekrandaki y6z...

- İstersen senin devrelerini de benimkiyle eŐleyelim!

Korkun6 bir 6neri!

- Şey... Ne desem bilmem ki...

Cevabımı olumlu bulmuŐ olacak ki bir 6ırpıda zih-

nim altüst oluyor. Beynimde birkaç saniye içinde tuhaf bir değişim oluveriyor.

Kendimi bir bilgisayar gibi hissediyorum.

Nasıl birşey mi bu? Doğrusu ben de anlayamıyorum.

Sanki düşünme duyumu yitirmişim. Zihnimde parçalar halinde bilgi kırıntıları. Onları birleştiremiyorum.

- Şimdi bir yolculuğa çıkacağız, gözlerini kapat, diyor.

Gözlerimi kapatıyorum.

Onu kaybediyorum. Gözlerimi açtığımda, çevremde ışık ve renk cümbüşü içinde boğulmuş bir dünyâ... Metal giysileri içinde insanlar koşuyorlar. Işıktan kuleler yükseliyor. Yerlerde dibi görünen şeffaf mâdenler.

Bir köy olmalı burası. Hemen herkes birşeylerle meşgûl. Kimse kimseyle ilgili değil.

Az gidiyorum uz gidiyorum, dere tepe düz gidiyorum.

Bir uzun kış bir de yaz gidiyorum.

Ne ağaç var bu köyde ne de bir hayvan.

Gökyüzünde, dayanılmaz bir trafik. İlginç giysiler içinde, dillerinden anlamadığım garip yaratıklar yanıp yanıp sönen ışıklarla anlaşılıyorlar. Kimse beni farketmiyor.

Acıktığımı midemden çıkan bir sinyal sesiyle anlıyorum.

İlerde üç katlı bir yapı var.

En üstüne çıkıp yakın çevreme göz atıyorum.

İlerde sanki beni çağıran bir ışık.

Bütün dikkatim onda toplanıyor.

- Gelsene, diyor.

Ama, bizim konuştuğumuz dilden değil.

Adımımı atar atmaz boşluğa, havada yürüdüğümü görüyorum.

İşığa vardığımda bir tören olduğunu görüyorum. Benden oldukça küçük kocaman yüzlerinde sadece iki göz bulunan başlarının üstünde vantuzlar, eklem yerleri dışında hiçbiryeri hareket etmeyen varlıklar. Küçücük evleri var. Evlerden birisine giriyorum. İçinde ancak benim gibi iki kişinin rahatça oturabileceği büyüklükte. Camdan masalar. Masanın üzerinde camdan tabaklar, tabaklarda türlü türlü yiyecekler. Yiyecek dedimse bildiğimiz cinsten değil. Aspirin büyüklüğünde tabletler. Birini alıyorum, üzerinde, kuru fasulye, yazıyor, bir diğesinde mercimek çorbası, bir başkası bonfile, ... portakal, muz, erik, tulumba tatlısı... Aman Allahım, şimdi bunları mı yiyeceğiz. Hoş benim yiyeceğim de şüpheli. Bir ayak sesi, kapının arkasına saklanmalı. İçeri o ilginç yaratıklardan biri giriyor. Masadaki tabakları kontrol edip çıkıyor.

Midemdeki sinyal bu kez daha uzun çalıyor.

Çaresiz, tabaktaki tabletlerden birine uzanıyorum. Üzerinde kuzu şiş yazıyor, ağzıma atıyorum. Çiğnemek için davrandığımda ağzımın hareket etmediğini görüyorum. Tablet ağzımda eriyor. Bir anda açlığım gidiyor. Hatta oldukça fazla yediğimi düşünecek kadar çok doyuyorum. Bir başka tablet daha alıyorum. Şeftali suyu. Atıyorum ağzıma mideme tatlı bir serinlik yayılıyor.

Gözkapaklarım aşağı inmeye başlıyor.

Tatlı bir uykunun kollarına bırakıyorum kendimi.

Uyandığımda başıma toplanmış dev yaratıklar.

Kendi aralarında konuşuyorlar.

Beni şaşkın bakışlarla inceliyorlar.

İçlerinden biri sesleniyor:

- İnsanoğluna benziyor bu. Şimdi anlarız. Elmas aynayı verin.

Bana elmas bir ayna veriyorlar. Alıp aynada kendime bakıyorum. Bir anda birkaç yaş ihtiyarlayıp genç bir adam oluyorum.

Sonra altından bir ayna bir de bakırdan bir ayna veriyorlar.

- Elmas aynaya bir daha bakarsan yedi kat göğecı çıkarsın bakır aynaya iki kez bakarsan yedi kat yere inersin, diyor.

Bakır aynayı seçiyorum. İkinci kez baktığımda yedi kat yerin altında buluyorum kendimi.

Güçlü bir hükümdardan söz ediliyor girdiğim yeni ülkede. Burada renkler yok, her şey aynı renkte. Gri. O yüzden ilk gelen için çevreyi seçmek imkânsız gibi.

Beni alıp hükümdarın huzuruna götürüyorlar. Hükümdar,

- Yedi başlı devi sen mi öldüreceksin? diye gür-lüyor.

Korku içinde,

- Evet, diyorum.

Hükümdarın on kızı varmış. Dokuzunu yedi başlı deve vermiş. Şimdi sonuncu kızını da istiyormuş.

- Eğer devi öldürürsen, kızımı sana vereceğim, ben-den sonra ülkenin sahibi sen olacaksın!

diyor hükümdar.

Saraydakiler coşkuyla beni alkışlıyorlar.

Kılıcımı kuşanıp devi aramaya gidiyorum.

Devle, dar bir vâdide karşılaşıyoruz. Beni görünce devi bir korku sarıyor. Kaçmasına fırsat vermiyor, kılıcımı kalbine saplıyorum.

Saraya dönüyorum. Devlin öldüğünü öğrenince, hükümdar büyük bir eğlence düzenliyor benim için. Dil-lere destan güzellikteki kızını bana veriyor. Evleniyo-ruz. Bir kız bir oğlumuz dünyaya geliyor.

Yerin yedi kat altında sıkılıyorum.

Bir gün hükümdara,

- Biz artık yeryüzüne çıkmak istiyoruz, diyorum.

Hükümdar,

- Bize çok yardım ettin, diyor, sen geldikten sonra ülkemizde bolluk bereket oldu. Sular güzel akıyor, tarlalardan daha çok ürün topluyoruz. Hayvanlarımız eskisine göre çok daha verimliler... Ama mâdem çok istiyorsunuz, size iki keçi vereceğim. Birine oğlunla sen bin, diğerine karınla kızın binsinler...

Gözleri yaşlı bizi uğurluyorlar.

Yeryüzüne doğru yol alıyoruz.

Issız bir ormana vardığımızda, artık renkleri seçiyoruz. Bakıyorum, bizim bindiğimiz keçi siyah, eşimle kızımın bindiği keçi beyaz.

Karşımıza bir yılan çıkıyor.

- İnsanoğulları, diyor, sizi bir tehlike bekliyor, kendinize dikkat edin.

Yılan aniden kayboluyor. Az gidiyoruz uz gidiyoruz. Dere tepe düz gidiyoruz.

Bir ilkbahar kış, bir sonbahar güz gidiyoruz.

Yolu uzatmayalım diye hep düz gidiyoruz.

Karşımıza, yine o yaratıklar çıkıyor.

Yine o uzay araçları, metal elbiseler, ışık diliyle konuşanlar...

Çocuklarımızla ilgileniyorlar. Onları, yeni kurdukları bir uzay laboratuvarında yeni bir deney için kullanmak istiyorlar. Yerin yedi kat altından getirdiğim bir taşı veriyorum onlara.

- Eğer bunun suyunu sıkarsanız, onları size veririz diyorum.

Karım itiraz ediyor.

Onu da ikna ediyor, taşı onlara veriyorum.

Sırayla bütün yaratıklar, taşı sıkıyorlar, taş paramparça oluyor, ama suyu çıkmıyor.

Yine yanımda getirdiğim yumurtayı çıkarıyor, elimde sıkarak kırıyorum, yumurtanın içi akıyor.

Yaratıklar çok şaşırıyorlar.

Birbirlerine benim, onların güç sistemlerini yerle bir edecek olağanüstü bir kuvvette olduğumu düşünüyorlar. Çocuklarımı istemekten vazgeçiyorlar.

Bize, bir elmas ayna veriyorlar.

Aynaya bakıyoruz, aynadan çıkan bir ışık bizi çepeçevre sarıyor ve kendi ülkemize taşıyor.

Ter içinde uyanıyorum.

Bilgisayarın tuşlarına başımı dayayarak uyuyakalmışım. Gözlerimi ovuşturarak, ekrana bakıyorum. Hiçbir şey yok.

Annem sesleniyor,

- Yemek hazır, evladım gelsene beni bağırtıyorsun sabahtan beri.

- Geliyorum anne, diyorum.

NİSAN YAĞMURU

Bir nisan öğlesiydi. Güneş tatlı bir sıcaklık indirmişti yeryüzüne. Altıngöl'de sayısız su damlacıklarından biriydim. Güneşin çağrısına uyarak diğer damlacıklarla birlikte ben de bulutlara taşındım. Bulutlar büyüdüler büyüdüler, göğe sığamaz oldular. Kendimi tüy gibi hafif hissediyordum.

Güneş yeryüzündeki suyu yukarı çektikçe bulutumuz büyüyordu. Sonunda göz kamaştırıcı aydınlığa boğulduk ve nasıl olduğunu anlayamadan yeryüzüne süzölmeye başladım.

Yeryüzüne gelişimizden en çok toprakana seviyordu. Bazen sıcaktan dudakları çatlak çatlak oluyordu. Damlacıklarla toprağın kavuşması iki sevgilinin yıllar süren bir ayrılıktan sonra bir araya gelmeleri gibi mutluluk verici oluyordu. Toprak ananın sevgi şarkıları söylediğini, o tatlı fısıltılarından anlamak mümkün değildi.

Arkadaşlarımı yere inerken kaybettim, sahildeki bir sedefin içine düşmüştüm. Altın mıydı, gümüş müydü? Yoksa, her şeyin içini gösteren billûr bir fânus mıydı?

Beni, annenin yavrusunu taşıması gibi, yıllarca büyük bir sabırla sevgi kanatlarının içinde sakladı. Gün geçtikçe, değiştiğimi görüyordum. Sonunda, su damlası olmaktan çıkmış, dünyalar güzeli bir inci oluvermiştim. Sedef anne, beni gün yüzüne çıkardı.

Her şey bir anda olup bitmişti.

Denizin derinliklerinden gelen melek yüzlü üç peri inci oluşumu sevgiyle duyurdular herkese.

"Ağladıkça gözünden inciler dökülsün, güldükçe güller açılsın, yürüdükçe yoncalar bitsin yolunda" dediler.

"Yıkandıkça altınlar saçılsın"

Ve koluma bir bilezik takıp gittiler.

Denizin mavi derinliklerinde kaybolurken de, "bu bilezik kolunda oldukça ömrü sürsün", diye eklediler.

Büyüdükçe kendimi tanıyordum.

Aslında, ben bir damla değil, yoksul bir ailenin tek çocuğuydum.

Ailem oldukça fakirdi. Yoksulluğun çilesini çok çekmişti. Annem, babamla evlendikten yıllar sonra, Allah'ın bir armağanı olarak onlara verilmiştim.

Her şey geçiciydi. Sonsuzluğa doğru bir akış vardı âlemde.

Güzellik, insana özgüydü.

Ruh, bir kelebektir.

Yok yok, kepenek böceği gibiydi.

Kuş gibiydi.

Bir güvercin miydi yoksa?

Ama en iyisi inci olmaktı. Ölünce uyuyunca insanı ağzından terkeden bir ruh olmak! Bence en güzeli buydu. Zaten, yoksul bir ailenin tek çocuğu olmak da, bir sedefin şefkatli kollarında yıllarca saklanıp dünyalar dolusu bir inci olmak da benim elimde değildi.

Büyüdükçe, çiçekleri tanıyordum.

Bu menekşeydi, bu da nergis. Hani, o insanı uyuşturan bir güzelliğin kollarına iten efsane çiçek.

Bu da çiçeklerin sultanı.

Gül.

Gülüyordum, o üç perinin dediği gibi yüzümde güller açılıyordu.

Ağlıyordum, inciler saçılıyordu.

Babam, yıllar süren yoksulluktan kurtulmuş bir hayli zenginleşmişti.

Nereden bilebilirdim, Gül bahçesi ülkesinin hükümdarının oğlunun rüyâsını süsleyeceğimi. Evet evet yanlış söylemedim. Gül Bahçesinin genç, yakışıklı şehzâdesinin düşünde bir an görünmüş ve kalbini çalmıştım. Şehzâde, o rüyâdan sonra, artık güzelliğimden başka hiçbir şey düşünmez olmuştu. Yemiyor, içmiyor, konuşmuyordu. Günden güne eriyor, soluyordu. Gençliğin o diri gülümseyişi gitmiş, yüzünde ölümcül bir karanlık yerleşmişti.

Beni çok aradılar. Günlerce sokaklarda tellal bağırtılar. Sonunda, babamdan beni istediler. Babam, isteyenin bir şehzâde olduğunu öğrenince, bana sormayı bile akıl etmeden verdi.

Düğün kuruldu. Çengiler, çalgıcılar, oyunbazlar, cambazlar sanatlarının bütün inceliklerini sergilediler. Tam kırk gün kırk gece çalgınca törenler yapıldı. Gece havai fişekler patlatıldı, ülkenin bütün yoksul insanlarına ziyafetler verildi. Gül bahçesinin en nadide güllerinden harika bir taç yapıp başıma geçirildi. O kadar çok gülüyordum ki, her taraf güle boğulmuştu. Güldükçe güller açılan yanaklarımdan gül suyu damlıyordu.

Bana, "Gül bahçesinin prensesi" dediler.

sonunda düğün dernek bitmiş, artık şehzâdeyle kavuşma ânımız gelmişti. O güne kadar şehzâdeyi hiç görmemiştim. Doğrusu çok merak ediyordum, onun da benim güzelliğim gibi, yakışıklılığı dillere destan olmuştu.

Gül ağacından yapılmış bir tahtirevan üzerinde saraya götürülüyordum.

Yolumuzun karanlığına düşen bir yerinde tahtirevanı taşıyan hizmetçiler durdular ve yere indirdiler beni. Şehzâde'nin teyzesi perdeyi aralayıp, bana bir çörek verdi.

- Kendi elceğizimle yaptım, gül çöreği, dedi.

O kadar mutluydum ki, çörekleri aldım ve yemeğe başladım.

Hizmetçilere,

- Siz gidin, ben yürüyerek gideceğim saraya, dedim.

Çörekler çok tuzluydu. Düğün alayının bir hayli gerisinde kalmıştım. Dayanılmaz bir şekilde susadığımı hissettim. Bunun bir tuzak olduğunu sonradan öğrenecektim, ama iş işten geçmişti.

Şehzâde'nin teyzesi diye kendisini tanıtan kadın aslında, kötülükler ülkesinden bir cadıymış. Ve benim, şehzâdeyle evlenmemi, Kötülükler Ülkesi için bir tehlike olarak görüyormuş. Çirkin mi çirkin bir kızı varmış, onu Şehzâdeyle evlendirmek istiyormuş. Dizlerimde kuvvet kalmamıştı. Gözümün önündeki her şey bulanık bir silüet gibi karardı, olduğum yere yığıldım.

Kötülükler ülkesinin cadısı, çirkin kızını Şehzâdeye göndermiş. Şehzâde siyah yüzlü, mavi gözlü, yeşil saçlı bu kızı görünce hayal kırıklığına uğramış.

- Benim düşümdeki güzel bu değil! O, böyle çirkin değildi!

diye bağırmış. Fakat sözünü kimseye dinletememiş. Çaresiz, onunla evlenmiş.

Kendime gelip gözlerimi açtığımda, susuzluğumun biraz dinmiş olduğunu gördüm.

Issız bir yerdeydim. Kimsesizdim.

Ufka baktım. Bir yavru ceylan gördüm.

Onu ürkütmemeye çalışarak yanına gittim.

Birde ne göreyim, ceylan diye gördüğüm şey, kurumuş bir gül ağacı.

Ceylanın yeşil gözleri. Nereden de hayâlime takılmıştı.

Kurumuş gül eğildim, altında küllenmiş bir mercan vardı.

- Niçin küllemişler mercanı?

diye düşündüm.

Mercan ağlamağa başladı. Usulcacık avucuma aldım onu.

- Ruhumu alıp götürdüler,

dedi.

Ben de ağlıyordum. Ağladıkça çevreme inciler saçıyordum.

Ağlamaktan bitkin düşmüş, tekrar kendimden geçmiştim. Gözlerimi açtığımda, çevremde inanılmaz bir sâdelikle karşılaştım. Duvarda nakışlı duvar halıları, başım işlemeli bir halı yastıkta, yere birbirinden güzel desenleriyle bir kilim serili. Kilimdeki desenlerde neler yoktu ki! Gelinlik kızın çeyiz olarak dokurken parmağını kestiğinde, ipliğe bulaşan kanının rengi, bir lâlenin yapraklarının rengine girmişti. Kilimin üzerinde, çok eski çağlarda yaşayan bazı insanların ayakizleri vardı. Çocuklarını büyüten annenin söylediği ninniler... Savaşa giden yiğidini uğurlarken ağlayan annenin gözyaşları...

Beni, bayıldığımda, oradan geçen bir kervancı alıp getirmişti evine.

Eski kilimde gördüklerimi anlatmaktan korktum.

Sonra beni şiire nisbet ederler ve delilikle suçlardı.

En iyisi susmaktı.

Kervancı'nın hanımı, yaşlı bir teyze. Uyandığımı görünce başucuma geldi,

- Nasılsın kızım, şimdi iyice misin? diye sordu.

- İyiyim teyzecim, sağolun, dedim usulca.

Teyze, avucundan inciler, mercanlar döktü yere.

- Sen baygınken inliyordun, ağlıyordun, bunlar ağladıkça yere saçılıyordu, dedi.

Utanmıştım.

Başımı öne eğdim. Sustum.

Kervancı, beni getirdikten sonra, tekrar yola çıkmış. Çocukları yokmuş.

- Bizim kızımız olur musun yavrum?

Doğrusu, şimdi, burada kim olduğumu, annemi, babamı, geçmişime ait hemen hiçbir şeyi hatırlamıyordum.

- Niçin olmasın? dedim, sana anne diyebilir miyim?

Teyze (yani annem) boynuma sarıldı.

Eski, mutlu günlerime tekrar kavuşmuştum.

Annemle bütün gün, yün eğiriyor, halı dokuyorduk.

Beni ağlatmamağa, üzmemeye özenle çaba gösteriyordu. Fakat, onların yoksulluğuna bir ölçüde çare olabilir diye, bazen ağlıyordum, gözlerimden süzülen yaşlar, incimercan oluyor, onları anneme veriyordum.

Bir gün, annemle, evde otururken, dışarda bir bağırıtı duyduk. Padişahın cılız bir atı semiz hale getirmesi için bir seyis aradığını tellal duyuruyordu. Kalbimin acıyla yandığını hissettim.

Anneciğim,

- N'olur o atı biz alalım! diye yalvardım.

Annem,

- Olur kızım, dedi, sen yeter ki üzülme.

Atı istediğimizi tellala bildirdik.

Tellal, bize acıyarak baktı.

- Siz, kendinizi doyurmaktan âcizsiniz, sarayın çare bulamadığı bir hayvanı nasıl doyurursunuz?

Ben ısrarlıydım,

- Ne kadar süre veriyorlar atın semirmesi için?

- Üç ay.

- Tamam, dedim, siz atı bize getirin.

Annem de, ticaretten eli boş dönen babam da doğrusu başta çok kaygılanmışlardı.

Evde, yiyecek bir şeyler bulmakta güçlük çekiyorduk. Bir deri bir kemik kalmış bu atı nasıl beslerdik?

Atı aldığımızın ilk gecesini bir düşünce gördüm. Atın ne-

reye koştuğunu anlayacağın gün gelinceye kadar onu yürüyünce yoncalar biten yol izlerinde yürüt diyordu, birisi. Işıkları sönük bir şehre gidiyordum. Atımın yelleri rüzgâra bırakıyor kendini. Uçarcasına bir anda kuş tepesindeyim. Gözcü beni karşılıyor Kuşları tanı-tıyor bana.

Bu naz kuşu, bu da niyaz.

Şu bulutlara taşınan ışıklı kuş, ümid kuşu.

Şu, bizi mavi düşlere taşıyan rüyâkuşu.

- Bu şehrin ışıkları niçin sönük?

- O ülkede hasta bir şehzâde yaşıyor, sevgilisini kaybetmiş. Tatlı bir ürpermeyle kendime geliyorum.

Bu o olmalı.

Geçmişimi hatırlıyorum. Geleceğimse şehzâdenin ellerinde.

Aradan üç ay geçti. Sanki üç yüzyıl gibi.

O sıksa, cılız at gitmiş, yerine gizli kanatlarıyla şimşek hızlı yıldırım atı gelmişti.

Aynı rüyâyı şehzâde de görmüştü. Tekrar tellal bağırtıldı.

Atın teslim edileceği gün gelmişti. Kapı çalındı. Koştu. Kapıyı açtığımda, yedi başlı, her başında yedi zehirli dili olan bir yılan. Bağırtımı annem duyduğunda olan olmuştu.

Öldüğümü, mezarımda, başımın üzerine konan büyük taşın üzerindeki yazıdan anladım.

Denizlerin incikızı burada yatıyor.

Babam, kuş tepesinde güzel bir mezar yaptırmıştı bana. Girdiğim dünyâ, başlangıçta ruhumu karartan boğucu bir yerdi. Çok geçmeden, inci oluşumu müdeleyen üç melek çıkageldi. Karanlığı bir anda yırtan bir pencere açtılar mezarımdan. Oradan yeşillige boğulmuş bir gül bahçesini seyrediyordum. Yeryüzünde olup bitenleri...

Şehzâde, umutsuz, acılar içindeydi.

Neden sonra kolumdaki bileziğin olmadığını farkettim.

Şehzâde'nin kötülükler ülkesinin çirkin kızından çirkin bir oğlu olmuştu.

Mezarımda hiç uyumuyordum.

Her gün bir melek ziyaret ediyordu beni. Onların öğrettiği şarkıları söylüyor, dışarda olup bitenleri seyrediyordum.

Şehzâadenin canı çok sikkindi. Üzüntüsünü dağıtmak için bir gün ava çıkmağa karar verdi.

Yürüdüğüm yollarda açılan yoncalarla beslediğim ata bindi.

Uçarcasına kuş tepesine geliyordu.

Mezarımın başına geldiğinde, başucumdaki sedir ağacının rüzgârda çıkardığı ısığa kulak verdi.

Muradına eremeyen incikız burada yatıyor.

Muradına eremeyen incikız burada yatıyor.

Prens, beni göremiyordu, bense onu heyecanla izliyordum, duygularım ayaklanmıştı.

Şehzâdenin gözyaşları mezara tatlı bir serinlik yaydı.

Şehzâde, hemen her gün geliyordu.

Bir gün oğlunu da yanında getirdi.

Aman Allahım, oğlunun kolunda o bilezik.

Annesi takmış olmalıydı.

Bilezik toprağa değdikçe diriliyordum. Sonunda ayağa kalktım. Şehzâde anlamıştı, bileziği koluma geçince büsbütün eski halime döndüm.

Fakat gözlerim yoktu. Oysa ben görüyordum.

Bir çift kaybolmuş göz getirene, inciler, altınlar verileceği duyuruldu.

Ertesi gün gözlerimi getirdiler.

Şimdi sarayda, şehzâdeyle mutlu bir hayâtım var.

Havada bulutlar. Gökyüzü karardı. Bir damlacık daha inci olmağa hazırlanıyor.

İzninizle, gitmeliyim. Perilere haber uçuracağım.

SÜREYYA ÜLKESİNİN PADİŞAHI

Süreyya ülkesinin padişahı çok ihtiyarlamıştı. Saçları bembeyaz olmuş, geçmiş bahar şarkıları söylüyordu.

Dünyâlar güzeli üç kızı vardı:

Büyüğü, naz çiçeği.

Ortancası, kış çiçeği.

Küçüğü, gül çiçeği.

Gül çiçeği, Gülnar, saraya, ikinci kadının meyvesiydi. Babası, onun doğumunda, yere göğe sığmayan bir sevinç yaşamıştı.

Padişahın yaşlandığını gören Gülnar, babasının hüznünü kalbinde hissediyordu.

- Babam, sevgili babam, alnındaki derinleşen çizgilere, ağaran saçlarına kurban olduğum eşsiz babam! Bu üzüntün, bu kederin sebebi nedir?

Babası, suskundu.

Tahtını, tâcını devredeceği bir şehzâdesi yoktu.

Dünya, siyah kefenini giymişti. Saltanat yaşanmıştı. Taht, ihtiyarlamıştı. Hayatın baharı, yaza dönüşmüş, yaz kışa doğru yol almağa başlamıştı.

Göz alabildiğince uzayan geniş, bereketli topraklar. Yollar, periler padişahının ülkesine kavuşuyordu. Peri padişahının üç oğlu vardı. Üçünün de gönlü Süreyya ülkesinin kızlarına düşmüştü.

- Biz, ne yapalım da Sultan babamıza bunu duyuralım? diye düşündüler.

Akıldâneyi çağırdılar.

- Bahçivana haber salın

Bahçivan geldi. Akıldâne,

- Şehzâdelere üç tane karpuz kes, dedi, Bahçivana, biri tam ergin olsun.

Bahçivan karpuzları kesti getirdi. Korku içindeydi. Padişah, bunu nasıl karşılayacaktı. Sonunda canından olmak vardı. Ölüm korkusu sardı her yanını.

Çareşiz, karpuzları götürdü.

- Şevketliye bunları...

sözünü tamamlayamadı.

Padişah, anlamıştı.

Sonunda, Süreyya ülkesinin padişahına elçiler gönderildi. Periler padişahının oğlu Gülnar'a sevdalanmıştı. Gözü ondan başka bir şey görmüyordu. Gülnar'ın güzelliğiye dillere destan olmuştu. O geldiğinde O mu gelir, yeni ay mı doğardı, ayırmak çok güçtü. Sarayda, zamanı süsleyen bir gül gibi saklanmıştı.

Gözleri güneşi kıskandıracak gibi ışıltılı, yüzü dolunayı imrendirecek kadar aydınlıktı.

Periler ülkesinin küçük şehzâdesi, Süreyya ülkesi sultanlarının ağabeylerine verildiğini, Gülnar'ın kendisine verilmediğini öğrendiğinde deliye döndü. Peri olup at kılığında sarayın bahçesine girdi. Bağ bahçe koymayıp, ekin adına ne varsa dağıttı, yıktı, bozdu.

Ülkenin bütün çiftçileri pazara ürünlerini getirip satarken, sarayın bahçıvanları, çiftçileri hiçbir şey getiriyorlardı.

Süreyya padişahı, çiftçibaşını çağırtıp sordu:

Bahçıvan, çaresiz;

- Nasıl getiririm şevketlim, sihirli bir at geliyor, bizden gizli, bağlarda, bahçelerde ne varsa darmadağın edip gidiyor.

- Buna tez elden bir çare bulunsun!
diye buyurdu padişah.

Derince hendekler kazıldı. At geldiğinde sihre tutularak hendeğe düştü. Atı ahıra bağladılar.

At, kimseden yem yemiyordu. İyiden iyiye zayıflamıştı. Seyisbaşı, durumu padişaha haber verdi. Ülkede ata yem vermedik kimse kalmamıştı. Sonuda, Gülnar'a söylediler. Açlıktan ölmek üzere olan at, Gülnar'ın getirdiği her şeyi yedi.

Padişah,

- Bu atı çok sevdim, sevgili kızım, bundan sonra buna sen bakacaksın.

Gülнар, ahırın bir köşesinde yatıyordu geceleri. At, onun yanında kendisini çok mutlu hissediyordu. Yabancı biri ahıra girince huysuzlaşıyor, yerinde durmuyordu.

Bir gece, Gülнар uyumuştı.

At, silkinerek yerinden kalktı ve ortaya ayın ondördünde güçlü kuvvetli bir yiğit çıkıverdi.

Ellerini dua eder gibi havaya kaldırdı, dudaklarından mırıltı halinde bazı sözler döküldü.

Gülнар uyandığında dehşetle irkildi.

Sonra, karşısındaki yakışıklı, güçlü kuvvetli yiğidi görünce, kalbinden birşeylerin onun kalbine doğru aktığını hissetti.

Yiğit, olup bitenleri anlattı.

Gülнар,

- Madem, babam, beni sana adadı, kalbim senindir, dedi.

Yiğit,

- Biz, kardeşlerimle birlikte şafakta kuş olup uça-cağız. Ama, sakın bundan kimseye söz etme, dedi.

Üç kardeş şafakla beraber uyandılar. Beyazlar 'giy-nip uçtular. Büyük kız,

- Sütte leke var, benim yârimde yok, dedi.

Ortancası,

- Benim şehzâdem, süt gibi beyazdır, dedi.

Gülнар, sessiz, orada öylece duruyordu.

Üç kardeş, nereye uçtuklarını bilmeden uçtular,
döndüler.

Ertesi şafakta al giyip uçtular.

Nereye uçtuklarını bilmeden uçtular, dönüp uyudu-
lar.

Sonraki şafakta karalar giyinip uçtular.

Gülнар'ın artık sabrı kalmamıştı.

- Benim yiğidim tılsımlıdır. At kılığında saraya girdi,
kalbimi çaldı, dedi.

Büyü bozulmuştu.

Kuşlar bağlandı. Yiğit kayboldu.

Bütün kuşlar yuvalarından çekildiler.

Yeryüzünde sanki hiç canlı kalmamıştı.

Gülнар, sarayı terketti, yollara düştü.

Az gitti uz gitti dere tepe düz gitti. Bir arpa boyu
yol gitti. Dağlar tepeler aştı, ırmaklar nehirler geçti,
yollar yollara kavuştu, ovalar ovalara ulaştı.

Bir ses duydu:

Demir asan eğilmedikçe

Demir arığın delinmedike
Hacıylek başına yuva yapmadıkça
İncekemer belini kesmedike
Beni bulamayacaksın.

Bütün bunlar olup bittikten sonra beni sevda
köyünde bulursun, oraya gel"

Gülnar'ın babası ölmüştü. Son nefesinde, ellerini
kızına sevgiyle uzatmış,

- Kızım, o yiğidi bul. Ülkemizin geleceği ona bağlı,
demişti.

Gülnar şafakta uyandı. Yanına, demirden bir asa,
aldı. Beline ince bir kemer bağladı, ayağına demir
arık geçirdi ve yola düştü.

Aylar ayları, yıllar yılları, yüzyıllar yüzyılları kovaladı.

Gülnar kurtlar ülkesine geldi.

Ülkenin girişinde, korkuyla geriledi.

Hkmdârı sordu, kimse tanıımıyordu.

Gülnar'a,

- İlerdeki ülkede bir Sultan var, ona git, dediler.

Gülnar, elindeki kılavuza uyarak tekrar yola düştü.

Yolunun üzerinde yüce bir dağ yükseliyordu. Yıl-
dızlar, dağla göğün öpüştüğü ufukta bir görünüp bir
kayboluyorlardı. Dağın gözündeki gümüş bakışlı kuş-
lar Gülnar'ı selamladılar.

Dağ, gümüşle yakut arasındaydı.

Gülнар, geçmişine uzandı. Bir yabancıçеęi gördü. Babasının mezarını gösteriyordu. Git gide gezindi. Geçmiş, saçlarında ansızın uçan bir sam yeliydi.

- Bu nedir? diye sordu.

- Haşir çеęi, dediler.

Çеęin ellerine bıraktı kendisini.

Birden sihir cadıları başına üşüştüler.

Biri, zambakların en ıssız yerlerde açmış olanlarından bir şehir yaptı.

Diğeri, leylaklardan güllerden eleğimsağmalardan bir sonsuzluk tacı yaptı.

Sihirli cadılar, günlerce Gülнар'ın çevresinde dolanıp durdular. Gülнар, korkudan oracığa yığılıvermişti. Kendini bilmiyordu.

Dağın gümüş bakışlarından akıl ve kalp süzülüyordu. Gülнар, kalple akıl arasında gidip gelmekten bıkmıştı. Önüne açılan yeni bir yola girdi, şeklini ve dünyasını insanların zihnine armağan etti.

Dağ geçit verdi.

Yola tekrar düştü. Gide gide arslanlar ülkesine gelmişti. Şehrin girişinde, arslanlar saldırdılar. Gülнар, yanındaki kılavuzu gösterince geri çekildiler. Onu, alıp ülkenin sultanına götürdüler. Kimse periler ülkesinin küçük şehzâdesini tanıımıyordu.

Arslanlar Gülnar'ı geçide kadar uğurladılar.

Geçitten çıkınca bir saray gördü Gülnar. Yaklařtıķa küçülüyordu. Şeffaf bir saraydı bu. İçindekiler, dıştan bakıldığında görülebiliyordu. Saraydan dışarı kuşlar uçuyor, içeri kuşlar giriyordu.

Gülnar saraya yaklařtıķa içerde bir şehrin varolduğunu farketti. Şehre girdi, içerde pek çok ayrı ayrı şehirler vardı. Eski yapılar yıkılıyor, yerine yenileri yapılıyordu. Sürekli bir çalışma, bir koşuşma vardı.

Őehirlerden birini seti. Girdi.

Kuşlar lkesi göründü.

Kuşlar Gülnar'ın geldiğini görünce başı üstünde uçuşmaya başladılar. Onlara sordu. Bilmiyorlardı.

Ülkenin dört bir yanına haber salındı, kimse bilmiyordu.

Ülkenin hükümdarı,

- Daha srlmayan kaldı mı? dedi

- Haberkuşu kaldı dediler.

Haberkuşu aslında naz kuşuydu. Çok nazlıydı. O yüzden nazkuşu demişlerdi ona. Fakat, kimsenin bilmediği haberleri o biliyordu. Hükümdar haber saldı.

Haberkuşu,

- Gelmem, diye nazlandı.

Hükümdar,

- Ne istiyorsa, verin, diye buyurdu.

Haberkuşunun önderliğinde iki kuş kanatlarına aldı Gülnar'ı ve havalandılar.

- Ne var, ne istiyorsun?

- Ben kimsesiz, zavallı bir kadınıam. Günlerdir ağzıma bir lokma koymadım, hem kimim kimsem de yok, n'olur beni konağa hizmetçi olarak alsanız.

Kadın, Gülnar'ın zavallı haline baktı, acıdı.

- Peki, gel benimle, dedi.

Konak'ta yetmiş oda vardı. Periler ülkesinin şehzâdesi bunlardan birinde olmalıydı.

Hizmetçi, konağın hanımına yalvardı. Gülnar'ı kabûl ettiler.

Odaları tanıtıyordu Gülnar'a

- Bu oda sevda odasıdır. Buradan müzik duyarsın.

Burası, hüzün odasıdır.

Burada çocuklar vardır, gül odası, deriz. Burası coşku odası, burası, aşk odası....

Gülнар, o akşam erkenden uyudu. Gece, karnında sancıyla uyandı. Şehzâde'nin çocuğunu taşıyordu.

Sabah, Gülнар, kumru sesleriyle uyandı. Kalktı, işaret parmağındaki elmasın parıldadığını gördü.

Onu çekemeyen hizmetçiler, konağın hanımına haber verdiler,

- Aman sultanım, yeni gelen hizmetçinin parmağın-

da pırıl pırıl pırıldayan bir elmas yüzük var ki görmeyin, tam size layık.

Hanım Gülnar'ı çağırttı.

- O yüzüğü bana vereceksin, dedi.

Gülnar,

- O, bana babamın hatırasıdır. Fakat, size fedâ olsun.

- Ha şöyle, ver bakayım.

- Yalnız, Sultanım, sizden bir isteğim olacak

- Neymiş bakalım?

- Hüzün odasında bir gece kalmama izin verir misiniz?

Kadın, acıyarak baktı Gülnar'a,

- Peki, olur, dedi.

Gülnar gece odaya girdiğinde şehzâde uyuyordu. Ne kadar çabaladıysa da uyandıramadı. Başucunda ağlayarak,

- Demir asam eğildi

demir çarığım delindi

hacileylek başıma yuva yaptı

ince kemer belimi kesti

uyan şehzâdem uyan

uyan sevdalım uyan

Şehzâde bir türlü uyanmıyordu.

Bir sonraki şafakta yine kumru sesleriyle uyandı
Gülнар.

Boynunda zümrüt bir gerdanlık parlıyordu.

Hizmetçiler koşup Hanım'a haber verdiler.

Hanım, Gülнар'dan onu da istedi.

Gülнар, bu kez,

- Gül odasına girmek istiyorum, dedi.

Hanım izin verdi.

Gül odasına girdiğinde, oradan gelen müziğin ne olduğunu anladı. Yüzyıllar önce odaya kapatılmış olan yaşlı terzi, elbise dikiyordu. Müzik, bundan çıkıyordu.

Gülнар dikkat etti, terzi elbiseyi önce dikiyor, sonra bozup tekrar dikiyordu.

Gülнар, terziye,

- Hüzün odasındaki şehzâde nasıl uyanır? diye sordu.

Terzi,

- O benim sesimden başka kimseye uyanmaz. dedi.

Gülнар, terziye yalvardı,

- Benim Süreyya ülkesinin sultanı olduğumu ona söyler misin? dedi, yarın gece tekrar odasına gideceğim.

Terzi,

- Peki, dedi.

Gülнар sabah uyandıĝında, zümrüt bir tacın başında olduğunu gördü. Hizmetçiler, onu da haber verdiler. Konaĝın hanımı, Gülнар'ın elinden aldı, tekrar hüzün odasında kalmasına razı oldu.

Gülнар, şehzâdenin başında, ağlıyordu.

- Demir asam eğildi

demir çarıĝım delindi

hacıylek başımda yuva yaptı...

Şehzâde'nin gözleri usulcacık açıldı. Gülнар'ı karşısında görünce, coşkuyla sarıldı ona.

Sevgilisinin belindeki kemere baktı. üzerinde, bir gül açmıştı. Eğildi, gülün içiçe girmiş yapraklarını kavradı. Tam bu sıra, nur topu gibi bir çocukları dünyaya geldi.

- Hürriyet, dediler adına.

Çaĝlar çaĝları kovaladı.

Çocuk, her çaĝa bir gülle birlikte girdi.

Mecnun masalı olup insanların gönüllerinde dolaştı durdu.

SESSİZLİĞİ DİNLEYEN AĞAÇ

Zaman zaman içinde, yıldız saman içinde. Alev alev söz yanarken yanmaz duman içinde.

Sessizliğin bir ses olduğu zamandı.

Sessizlikten bir ses doğmaz demişler.

Demişler demesine ama, sessizlik de bir sestir bir bakıma.

Hele böyle inin cinin top oynadığı bir dağ başında. Yeryüzündeki bütün güzel sesler toplanıp yıldızlara taşınmışsa.

Gökte dolunay ıslıl ıslıldı.

Yerde toprak ıslıl ıslıl.

Dağda orman yemyeşil.

Ormanda bir ağaç sessizliğin içinde.

Ağacın kulağı sessizlikte.

Sessizlik ağaca, yıllardır bir şeyi anlatır dururdu.

Sessizliğin orta yerinde bir kulübe vardı.

Kulübede ihtiyar bir bilge yaşardı.

İhtiyar bilgenin kalbinde kimbilir neler yaşardı.

Bunu bir ihtiyar biliyordu bir de yeri göğü yaratan
Yüce Yaratıcı.

Kimbilir ihtiyar bilge, kalbinde taşıdığı sırları ne-
reye gömecekti?

İhtiyar adam,dağın eteğindeki kulübesinden dışarı
çıktı. Ormana kavuşan tepede ışıklı bir ağaç gördü.
Yanına gitti, ağaç dile geldi:

- Yalnızsın galiba? diye sordu.
- Evet, dedi ihtiyar Bilge.
- Zor değil mi? diye sordu ağaç.
- İnsanlar daha zor, dedi ihtiyar Bilge.

Bir süre sustular.

- En güzeli sessizlik! dedi Ağaç.
- Evet, diye iç geçirdi Adam.
- Ya sen, dedi Adam, sen niçin buradasın?

Ağaç,

- Sessizliği dinliyorum, dedi.

Ve bir daha konuşmadı.

İhtiyar Adam, ağaca, "sessizliği dinleyen ağaç" adını
verdi.

"Keşke" diye geçirdi içinden, "hemen susmasaydı"

İhtiyar Adam, bir bilgeydi. Pek çok konuda bilgisi
vardı. İlginç bir kitaplığa sahipti. Evinde gece gündüz
kitapları arasında vakit geçirirdi. Şehirden yıllar önce

ayrılmış bir daha dönmemişti. Bilge'nin kitaplığında yeryüzünde daha önce yaşamış insanlara dair bilgiler vardı. Karısını kaybedeli yıllar olmuştu. Seneler önce başlayan yalnızlığa artık alışmıştı. Fakat bildiklerini kendisinden sonraya taşıyacak bir çocuğu olsun çok istiyordu.

Sessizliği Dinleyen Ağaç'la tanıştığı günün gecesi, bir rüyâ gördü. Ağaç, kendisini çağırıyordu. Uyandı. Yatağından kalktı. Pencereden bakınca ağacın bir ışık demeti gibi olduğunu gördü. Yanına gitti. Ağacın dallarında uçuşan bir kelebek kendisine,

- Dağa doğru git, diyordu.

İhtiyar Bilge, sabahı bekledi.

Günün ilk ışıklarına takılıp dağa gitti.

Dağda bir mağaraya rastgeldi.

- Ben! diye bağırdı.

- Ben! diye ses geldi mağaradan.

- Sen! diye bağırdı.

Mağaradan,

- Sen, diye ses geldi.

- Işık, dedi,

Mağaradan yine,

- Işık, diye ses geldi.

Bilge, bu şakayı çok sevmişti.

Şimdi, kendisini yalnız hissetmiyordu.

Bir arkadaşı olduğunu düşündü.

- Meğer dağ konuşuyormuş da benim haberim yokmuş, dedi.

Mağara oldukça karanlıktı.

İçeri girdi.

Karanlıkta bir şey görmeden ilerledi.

Az gitti uz gitmedi.

Yaz gitti güz gitmedi.

Yaz kış demedi, helva çörek yemedi çayır çimen geçmedi lâle sümbül biçmedi.

Ne kadar, nereye gitti kendi de bilmedi.

Bir aralık mağaranın duvarlarında bir şeylerin yanıp yanıp söndüğünü farketti. Duvarda bir oyuk vardı. Korkarak elini uzattı. Oyuğun içinde yumuşak bir cisim dokundu parmaklarına. Ürktü. Elini geri çekti. Duvardan bir parça fosfor kopardı. Oyuğa tuttu. Bir de ne görsün! Kuş tüylerinden yapılmış bir yuva. Uzandı. Özenle, dağıtmamaya çalışarak oyuktan çıkardı. İçinde bir koza vardı. Kozada bir ipek böceği.

Yanında getirdiği sepete yuvayı yerleştirdi. Evine dönmek üzere yola koyuldu.

Dağ dağa kavuştu.

Gökte sırça renkli saraylar uçtu.

Bulut değil, sanki gökte uçuşanlar mavi kanatlı birer kuştı.

Yollar yollara bağlandı.

Geceler gündüzlere eklendi.

İhtiyar Bilge, eski, ahşap kulübesine döndü.

Geri dönüp dağa baktı.

Dağ büyük bir patlamayla paramparça olmuştu.

Korku içindeydi.

Dağın uçuşan parçalarından biri ayağının dibine düştü. Eğildi aldı parçayı. Parça dile geldi,

- Bu kozayı ömrün oldukça koru!

İhtiyar Bilge, kozayı gözü gibi koruyordu. Kozanın içindeki yavru böcek gün geçtikçe büyüyordu.

Günler günler kovaladı.

İhtiyar Bilge daha da ihtiyarladı. Beli büküldü. Saçı döküldü. Dizlerinden can çekildi. Derisi buruştu. Yüzü kırış kırış oldu.

Koza iyice büyümüş kuş tüyü yuvaya sığmaz olmuştu.

Bir bahar sabahı bilge uyandı. Kendisini çok yorgun hissediyordu. Ölümünün yaklaştığını düşündü. Her gün olduğu gibi yuvaya bakmak için gitti.

Koza iyice büyümüştü. Uzandı, son bir kez kozanın sıcaklığını avuçlarında duymak istiyordu. Değer değ-

mez koza parçalandı. İçinden nurtopu gibi bir bebek çıktı.

Bilge çok şaşırıldı.

Şaşkınlığını mutluluk izledi.

Çok geçmeden kendisini tarifi imkânsız bir saadetin kollarında buldu.

Artık bir çocuğu vardı. Bütün bildiklerini ona öğretebilecekti. Kitaplarını emanet edecek birisi vardı.

Çocuğa, mutluluk anlamına gelen Murat adını verdi.

Murat büyüyordu. İhtiyar Bilge yaşlanıyordu.

Bilge'nin hemen bütün işlerini Murat görüyordu. Hizmetine karşılık Bilge, bildiklerini ona öğretiyordu.

Bir gece Murat kötü bir düştten uyandı. Bilgeye seslendi.

Cevap yoktu.

Gidip baktı, adamın nabzı atmıyordu.

Üzüntü içinde sabahı bekledi.

Şafakta dışarı çıktı. Sessizliği Dinleyen Ağacın yanına bir çukur kazdı. Bilge'yi oraya gömdü.

Murat, artık tıpkı Bilge gibi yalnızdı.

Günleri Bilge'nin kitapları arasında geçiyordu.

Bir gün Sessizliği Dinleyen Ağaç Murat'la konuştu.

- Sen de yalnızsın. Bilge'nin yalnızlığı sende sürüyor. Murat önce şaşırıldı, sonra sevindi.

- Benim adım, dedi Sessizliği Dinleyen Ağaç.
- Benimki de Murat.
- Biliyorum, dedi ağaç.
- Başka, dedi, neler biliyorsun?

İhtiyarın niçin yalnız yaşadığını, şehirde ne zaman ve niçin ayrıldığını ağacın bilip bilmediğini merak ediyordu.

Ağaç sustu. Murat ne yaptıysa konuşmadı.

Ađaçtan bir cevap gelmemesine rađmen, onun bir-seyler hissedebileceđini dűşündü Murat.

O hep dinliyor ama hiç konuşmuyordu.

Murat, bir gűn evin çatı aralığında kitapları karıştırırken garip bir kitaba rastladı. Diđerlerini fareler delik deşik etmişti ama ona dokunmamışlardı. Ceylan derisinden bir cildi vardı. İçinde hiçbir yazı yoktu. Murat aldı, kitabı, Sessizliđi Dinleyen Ađaca gűtürdü. Ađaç tekrar dile geldi.

- En űstteki dalıma sűr kitabın sayfalarını, diye seslendi.

Murat ađacın dediđini yaptı. Sayfalarda bazı yazılar belirmeđe bařladı. Bűtűn sayfaları aynı řekide sűrűnce kitap ortaya ıktı.

Murat kitabı okudukça dehşete kapıldı.

İhtiyar Adam, uzaktaki bir şehirde gelmişti bu-

raya. Ülkesinde insanlar mutluyken, herşey sessiz bir güzellikteyken bir Zorba Dev ortaya çıkmıştı. Önce şehrin ihtiyarlarını yok etmiş. Şehrin bütün yapılarını yıkmıştı. Çocukların gözlerini kör etmiş kulaklarını sağırlaştırmıştı. Herkes şehri kuran geçmiş insanları unutmuştu. Şehrin yolları değiştirilmiş, çevreyi kuşatan ormanlar yok edilmişti. İhtiyar Bilge, Zorba Dev'e karşı gelmiş, Dev onun için ölüm fermanı çıkarmıştı. Bilge, ondan önce davranmış ve evinde sakladığı kitaplarla birlikte dağa kaçmıştı. Yıllar sonra Zorba Dev'i öldürecek bir zehir keşfetmişti. Murat kitabın sonunda bu zehrin tarifini gördü.

Kitabın sayfalarından kaldırdı başını. Sessizliği Dinleyen Ağaca baktı. Gözlerine inanamadı. Ağaç bir kuş haline gelmişti. Murat'ı aldı kanatlarına, Simya ülkesine taşıdı. Orada kitaptaki tarife uygun bir zehir hazırladı Murat. Ve gidip Zorba Dev'i öldürdüler.

Devin ölümüyle birlikte Bilge'nin ülkesinde herşey eski güzelliğine yeniden kavuştu.

Sessizliği Dinleyen Ağaç işte o an sırrını açıkladı.

O, aslında bir güzellik perisiydi.

Ve kendisini Murat'ın sevgi dolu kalbine bırakıyordu.

0000

